

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60-008/K

Belföldi hírek

-----
budapest, 1982. március 26. bel. p é n t e k
-----

sb0001 4 150 mtib1001

téli fagykárok javítása az utakon

1982. március 26. - megkezdődött a téli fagykárok okozta hibák kijavítása az ország utjain. az idei kemény tél, a sok csapadék és az időnkénti erős hóingadozás az átlagosnál sokkal jobban igénybe vette az utakat; ötször nagyobb utfelület rongálódott meg, mint az előző évben. emiatt a helyreállításukhoz is az elmúlt évek 200-300 millió forintos átlagánál több mint egy milliárddal nagyobb összegrre van szükség.

a megyei közuti igazgatóságok felmérése szerint az ország 30 ezer kilométer hosszú számozott utvonalaiból mintegy 7200 kilométeren nehezítik helyenkénti repedések, kátyúk a közlekedést. ezen belül azonban - összességében ezer kilométer hosszan - olyan az egyes utszakaszok állapota, hogy itt már nem elegendő a helyenkénti toldozgatás-foldozgatás, hanem a teljes felület javításra szorul. a legtöbb javítani való az ország északi megyéi, elsősorban győr-sopron, heves, nógrád és szabolcs-szatmár alsóbbrendű utjain van. jelentős felújításra vár azonban bács-kiskun és hajdu-bihar megye néhány utvonala is.

az utak hibái nemcsak az időjárás számlájára írhatók, megrongálódásukhoz az is nagymértékben hozzájárult, hogy a téli időszakban amúgy is meggyengült, kis teherbírású utvonalon gazdasági érdekből nem korlátozták a teherforgalmat, illetve a tömegközlekedést - ezek általában mezőgazdasági nagyüzemekbe vagy ipari létesítményekbe vezető szakaszok -, ezért különös gondot

bel

- 2 -

1982.03.26.

fordítanak felújításukra. az új aszfaltburkolatok jelentős részét ezekre terítik. emellett azonban több mint száz kisebb-nagyobb utszakaszt súly-, illetve behajtási korlátozásokkal megóvtak a nagyobb károsodásoktól.

a megyei közúti igazgatóságok és utépitő vállalatok szakemberei a kátyúk feltöltésével május végére elkészülnek, a nagyobb felületi károk helyreállítása, az aszfaltsznyegek terítése, illetve már a későbbiekre is gondolva újraerősítése hosszabb időt vesz igénybe. ezért az autósok még a turista szezonban is a szokottnál több helyen találkozhatnak korlátozásokkal, utjavításokra figyelmeztető táblákkal. /mti/

be/sl/gw ie

00.10 260382 2100

-.-

sb0002 4 150 mtib1002

vágóhidexport

1982. március 26. - a komplex külkereskedelmi vállalat rövidesen megkezdí ndk megrendelésre a berlini nagyvágóhid felújításához szükséges komplett berendezések és gépsorok szállítását. a teljes rekonstrukció - magyar közreműködéssel - 1983-ban készül el. egyébként ez a vágóhid eredetileg is magyar technológiákkal épült fel, még a hetvenes évek elején.

az ndk hagyományos vásárlója a különféle magyar mezőgazdasági és élelmiszeripari gépeknek. az elmúlt évtizedben az ország husiparának korszerűsítéséhez a magyar külkereskedelmi vállalat összesen 18 vágóhidat és sok baromfifeldolgozó vonalat exportált partnerének.

a vágóhidi berendezéseket a monori mezőgép vállalat készíti, s gépeik, komplett üzemek sok más országban is ismertek. szállítanak egyebek között a szovjetunióba, csehszlovákiába, jugoszláviába, a közép-keletre és afrikába vágóhidakat, az eddigi legnagyobb teljesítményűt a mongóliai darhanban állították fel. /mti/

sz/mv/sl/gw ie

00.11 260382 0993

-.-

bel

- 3 -

1982.03.26.

sb0003 4 150 mtib1003

Lothár és Lotti - francia exportra

1982. március 26. - újabb piacokat hódítanak meg a magyar posztógyár gyapjuszövetei. bár a textilipari termékek iránti kereslet-csökkenés a méterárak piacán is erőteljesen érezteti hatását, a jó minőségű szövetek vevőre találnak. ezt igazolja az a legújabb francia megrendelés, amit a gyár az nszk-beli otten céggel kooperációban gyártott tisztagyapju termékeire kapott. az idén 38-40 ezer négyzetméteres tételt gyártanak a Lothár és Lotti elnevezésű szövetekből az új vevő számára.

a tiszta gyapju termékek iránt egyesült államokbeli és kanadai cégek is érdeklődnek. ahhoz, hogy az exportcéloknek megfelelően az igényekhez választékban és minőségben igazodó kínálatot nyújtsanak, az eddigieknél szorosabb együttműködést alakítottak ki a gyár kereskedelmi igazgatósága és a gyártmányfejlesztők között. a külföldi vevők termékajánlat-kéréseire közösen készítik elő például az új anyagokat, aminek egyebek közt az az előnye, hogy lényegesen hatékonyabbá teszi a piaci munkát. /mti/

os/pá/sl/gw ie

00.11 260382 1056

-.-

sb0004 4 150 mtib1004

újabb lakások, áruház érden

1982. március 26. - hatvan tanácsi bérlakás építését fejezték be érden; a béke téri lakótelep új házába a napokban beköltözhetnek a lakók.

a főváros melléki félszáz ezer lakosú város vezetése hosszú évek óta nagy erőfeszítéseket tesz a lakáshelyzet javítására, a városi jelleg megteremtésére, s ezzel együtt a település központjának kialakítására. a legégetőbb feladat a lakásprogram megvalósítása, a hatodik ötéves tervidőszak alatt ötszázhetvenkilenc lakást építenek fel. különböző kedvezményekkel segíti a városi tanács az építkezőket is, az ifjú otthonalapítóknek például kedvezményes telkeket, bontott anyagot juttatnak. a városban az idén 400 új lakás kerül tető alá magánerejűből.

a lakásépítkezések mellett gyarapodnak a város gyermekintézményei, bővül kereskedelmi és szolgáltatási hálózata, a több mint százhusz millió forint költséggel épülő 3500 négyzetméter alapterületű áfész áruházat még az idén novemberben átadják; megkezdődött a 2600 négyzetméter alapterületű új fészkek áruház beruházása is, ez a tervek szerint 1983 első felében el is készül. az áruház műszaki és lakberendezési cikkeket kínál majd.

saját anyagi forrásaiból nyolctantermes általános iskola építését is megkezdi a városi tanács, s ezzel jelentősen enyhíti az oktatási intézmények zsúfoltságát. az első ütemben a tantermeket készítik el, a későbbiekben az elképzelések szerint egy tornatermet és egy napi háromszáz ételporciót főző konyhát is építenek. /mti/

vir/mv/az/gw ie

00.12 260382 1520

-.-

sb0005 4 160 mtib1005

magyar filmek a nagyvilágban

1982. március 26. - rövidfilm-fesztivált rendeznek lille-ben. a nemzetközi találkozóra magyar alkotókat is meghívtak. a március 23-ig tartó rendezvénysorozaton bemutatják kishaludny andrás: rolling stones blues, maurer dóra: triolák, orosz istván: álomfejtő, reisenbüchler sándor: gépmadaravató, szabolcs béla: lépéshátrány, és varga csaba: az ebéd című alkotását. a fesztiválon részt vesz reisenbüchler sándor és szabolcs béla.

belgrádban dokumentum és rövidfilmekből nyílik fesztivál március 27-én. a seregszemlén a magyar filmművészetet rófuszt ferenc: a légy című oscar díjas alkotása képviseli. a san remo-i filmfesztiválon elek judit alkotásaiból tartanak retrospektív-vetítéssorozatot. a találkozóra meghívták a rendezőnőt is. bécsben a „filmlade”, programjában bacso péter a tanu című filmjét tűzik műsorra. hamburgban, a magyar kulturális napok keretében játékfilmjeinkből is átnyújtanak egy csokrot a német nézőknek. a mozikban dárday istván: filmregény, fábrizoltán: magyarok, makk károly: szerelem, és szabó istván: bizalom című alkotásait vetítik. a rendezvényen részt vesz dárday istván, makk károly és szalay györgyi. /mti/

gi/ks/gw ie

00.13 260382 1208

-.-

sb0006 4 160 mtib1006

nevelési központ pecsett

1982. március 26. - a pecsett épülő nevelési központ újabb két intézménnyel gyarapodik az idén: a színháztermet és a könyvtárat is magában foglaló művelődési házzal, valamint a szakmunkástanulók és a nemzetiségi diákok kollégiumával. már az belső építési és szerelési munkák folynak, átadásukra a szeptemberi tanévnyitón kerül sor. egyidejűleg megkezdődött az uszoda építése, az év folyamán pedig hozzáfogtak a tornacsarnok építéséhez is. e ezzel - jövőre - teljes egészében elkészül az 1978 óta több szakaszban épülő intézmény, amely pécs új városnegyedében, a Lvov kertvárosban kapott helyet. az ország első nevelési központja egyaránt szolgál oktatási, kulturális, sport célokat. minden korosztály számára lehetőséget kínál a szabadidő hasznos, okos eltöltésére is: létrehozásával a személyiség formálásának, kibontakozásának mindenki számára nyitott szervezetét teremtették meg pecsett.

a nyolcszög alaprajzu épületegyüttes különböző intézményeket foglal magában. jelenleg már három bölcsőde, három óvoda és három iskola működik keretében. elkészült a háromezer adagos konyha és az egyszerre négyszázhatvan személyt kiszolgáló étterem, valamint a lakosság számára is nyitott ételbár. a most készülő központi épületben hatalmas aulát képeznek ki, tömbjében színház- és moziterem, könyvtár és olvasóterem, fonotéka és nyelvi laboratórium, hírlap- és kávézó, kiállító- és játéktér, különféle klubok és műhelyek kapnak helyet.

a pécsi nevelési központ lesz az ország legnagyobb oktatási-művelődési intézménye. teljes elkészülte után körülbelül négyezerháromszáz gyerek látogatja. félezer ember dolgozik majd a centrumban, háromnegyed részük szellemi munkás, azaz nevelési és oktatási, valamint kulturális, sport, szabadidős és tájékoztató feladatokat látnak el. /mti/

igó/bné/az/ig ie

00.14 260382 1850

-.-

sb0007 4 170 mtib1007

a kilencszáz éves fonyód ünnepi éve

1982. március 26. - a balaton déli partján fekvő fonyódot kilencszáz évvel ezelőtt említik először, szent lászló 1082. évi adóösszeírásában funoldi néven. ettől az időtől számítják a település fennállását, ezért ünnepi év fonyódon az 1982-es esztendő, a nagyközségbe látogatókat is ünnepi program várja. április 5-9-e között itt tartják meg a xii. józsef attila versmondó tábort és versenyt. a nyári események közül kiemelkedik a somogy megyei pedagógus kórus, egy finn vendégkórus és a romániai csikszeredai népi együttes műsora. július 9-én a szabadtéri színpadon rendezik a nemzetközi dalostalálkozó győzteseinek gálaestjét. az ősz folyamán a művelődési házban lesz a kilencszáz éves fonyód történetéből rendezett szellemi vetélkedő. november 20-án tudományos tanácskozáson, december 3-án ünnepi tanácsülésen emlékeznek meg a település 900 éves történetéről. a mahart balaton üzemigazgatóságának rendezésében nyílik meg a balatoni hajózás története című kiállítás, s vele együtt az általános és középiskolások rajzaiból összeállított így látom a balatoni hajózást című tárlat. /mti/

káp/hné/az/gw ie

00.14 260382 1157

-.-

sb0008 4 150 mtib1008

költöznek a pontyok

1982. március 26. - a szegedi állami gazdaság fehér-tói kerületében megkezdtek a halállomány kihelyezését a telelőmedencékből a halastavakba. a tavaszi áttelepítés éppen olyan nagy munka, mint az őszi lehalászás. a brigádok nem kevesebb mint ötvenhét vagon pontyot és egyéb halat helyeznek ki az ezerötszáz hektáros tórendszerbe. a költöző halakat felújított, rendbehozott tórendszer fogadja, még a télen megerősítették a hullámverésektől megrongálódott gátszakaszokat.

a gazdaság szakemberei több év óta figyelemmel kísérik és vizsgálják, miként befolyásolja a termelés alakulását a halfajok aránya. az eddigi tapasztalatok szerint a pontynevelés akkor a legeredményesebb, ha a növényevő halak aránya harminc százalék alatt marad, de a husz százalékot meghaladja. az idén az állomány hetvennyolc százaléka ponty, a többi egyéb hal. a növényevő amurt

azért tartják, hogy megtisztítsa a tavakat a hinártól. az idén a gazdaság száznegyven vagon halhus előállítását tervezi, ami azt jelenti, hogy az őszi lehalászáskor százkilencvenhét vagonnyi halat huznak ki. /mti/

tób/f/az/ig ie

00.15 260382 1125

-.-

sb0009 4 170 mtib1009

bizánci stilusu kaktusz

1982. március 26. - a sok kupolás bizánci stilusu templomokhoz hasonló alakot öltött egy kaktusz, amelyet németh ferenc mohácsi nyugdíjas nevel. a közönséges gömbkaktusz körülbelül negyedszázada szakított a normális fejlődéssel, s attól kezdve újabb és újabb félgömb alakú gyűrődéseket hoz létre. eddig már huszonnégy kisebb-nagyobb „kupola”, nőtt rajta és a jelek szerint korántsem hagyta még abba az építkezést a szurós növény. ritka jelenség ez, mesterséges uton nem is lehet előidézni ilyen különös alakváltozást. a sok gyűrődéstől egyébként annyira megduzzadt a kaktusz feje, hogy a törzse már nem képes megtartani, ezért rudacskákkal alátámasztották. ez a kaktuszfajta akár száz-százötven évig is élélhet, nemtudni tehát, hogy végülis mekkora és milyen formájú növényalakzattá fejlődik a jövőben. /mti/

igó/bné/az/ig ie

00.15 260382 0869

-.-

sb0010 4 150 mtib1010

erdészeti gépjavítóüzem Lentiben

1982. március 26. - a zalai erdő- és fafeldolgozó gazdaság Lentiben működő telephelyén elkészült és megkezdte működését a dunántúli legkorszerűbb erdészeti gépjavító bázisa. az erdőművelésben, fakitermelésben, szállításban, fafeldolgozásban használt gépek és járművek javítására, alkatrészgyártásra 2.500 négyzetméter alapterületű csarnokot építettek, benne fogaskerekek, bordástengelyek gyártására képes és különböző motorok teljes felújításához szükséges gépeket állítottak munkába, modern diagnosztikai eszközöket szereltek fel. a zalai erdőgazdaságban tíz országból származó, negyvenötféle géppel dolgoznak ebből következik, hogy gyakran küszködnek az alkatrészbeszerzés gondjaival. a javításhoz szükséges alkatrészeket ezután házilag állítják elő, így ezután nem kell egy-egy nagyértékű munkagépet esetleg hónapokig nélkülözniük alkatrészhiány miatt. /mti/

tóa/kné/az/zsu ie
08.33 260382 0928

-.-

sb0011 4 150 mtib1011

tengeri olajbányászathoz - szegedi tömlő

1982. március 26. - az északi tengeri vizalatti olajkitermeléshez szállított különleges gumitömlőket a szegedi taurus gumigyár. a holland brown and root cég megrendelésére előbb egy kisebb tételt küldtek, s a próbagyártmányok kitűnően beváltak. minősége a nagy világcégek hasonló gyártmányaiét is felülmulta, ezért erre az évre már jóval nagyobb mennyiségre: ezer méterre kaptak megrendelést. a méterenként ezer dollárt érő vastag tömlőket már elkészítették, s a napokban kamionra is rakták, utbaíndították.

a tömlők a vizalatti olajtermelésnél használt árokásó berendezések tartozékául szolgálnak. a száz-kétszáz méternyi mélységben lévő kutakból az olajat ugyanis a tengerfenékre süllyesztett acélcsövön vezetik a partra. a csővezeték befogadó árkot a víz színén uszó berendezés készíti távirányítású vizsugaras vágószerkezettel. ennek néhány milliméteres fuvókáján 230 atmoszférás nyomással lövell ki a vizsugár, amely a sziklát is átvágja. a szegediek által kikísérletezett tömlő, miközben megtartja a lebecsátott 60 tonnányi vágószerkezetet, ellenáll a hatalmas belső nyomásnak, a sós tengervíznek, esetenként a viharos hullámszélnek is. az acélsodronyokkal, üvegszálakkal erősített gumitömlők további

előnye a hasonló nyugati gyártmányokkal szemben, hogy nem egy végben, hanem 26 méteres darabokban készül. így a hossza a közbeiktatott fémszerelvényekkel, tetszés szerint változtatható, meghibásodás esetén kicserélhető. az új cikk iránt tengerentúli cégek is érdeklődnek, már mintapéldányokat is kértek belőle. /mti/

dob/f/sa az ie

08.39 260382 1609

-.-

sb0012 4 150 mtib1012

hizógyár mezőfalván

1982. március 26. - betelepítették a kocákat, megkezdte működését a mezőfalvi mezőgazdasági kombinát „hizógyára”, amelyből évi tizenötezer sertést küldenek vágóhidra, a pápai huskombináiba, a telepet a jugoszláv emona rendszer technológiája szerint építették fel és rendezték be. érdekessége, hogy a teljes termelési ciklus - a megtermékenyítéstől a hizó előállításáig - egy épületen belül megy végbe, azaz a jószágok élete a malacból a hizóvá fejlődésig egyetlen szálláson zajlik. a sertésnevelés így valóban iparszerű, egy-egy épület ugyanis valóságos hizónevelő futószalagként is felfogható. jelenleg még csak az épületek első része foglalt, a betelepített hungary kocák ugyanis előre láthatóan május második felében ellenek meg. a kismalacokat huszonegy napos korukban választják el. a tervek szerint az állatok kétszáz napos korukra érik el a kilencvenöt-száz kilós súlyt, ekkor a legjobb husminőségük.

az emona telep három, egyenként ötezer férőhelyes épületből áll; negyedannyi - másfél hektáros - területet foglal el, mint az ugyanennyi sertést tartó hagyományos telepek. technológiája lehetővé teszi a legmagasabb színvonalu egészségügyi követelmények betartását. nem terelgetik ezentúl az állatokat egyik szállásról a másikra, ami részint fertőzésveszéllyel járt, részint stresszhatást váltott ki, miáltal az állatok súlya csökkent. az emona telep az idén már tízezer, jövőre pedig tizenötezer hizót küld a vágóhidakra, kétszer annyit, mint eddig. /mti/

dáv/fné/az/zsu ie

08.42 260382 1524

-.-

sb0013 4 160 mtib1013 /embargó 12 óráig!/
 személyi és szervezeti változások a nemzeti színházban és a népszínházban

személyi és szervezeti változások a nemzeti színházban és a népszínházban

1982. március 26. - a művelődési miniszter dr. malonyai dezsőt, a népszínház igazgatóját, vámos lászlót, a népszínház művészeti vezetőjét, valamint sziládi jánost, a nemzeti színház igazgatóját tisztségük alól felmentette, egyidejűleg dr. malonyai dezsőt a nemzeti színház igazgatójává, vámos lászlót a nemzeti színház művészeti vezetőjévé, kinevezte. székely gábort, a nemzeti színház főrendezőjét, zsámbéki gábort, a nemzeti színház vezető rendezőjét - jelenlegi munkakörükben meghagyva - megbizta egy 1983. január 1-ével létesülő önálló színház előkészítésével. fentiekkel összefüggésben olyan döntést hozott, amelynek értelmében a nemzeti színház kamaraszínháza a várszínház, a népszínház központja a józsefvárosi színház lesz; az új színház pedig a katona jászef színházban létesül.

a nemzeti színház és a népszínház péntek délelőtt tartott társulati ülésén a személyi és szervezeti változásokat a művelődési minisztérium képviselője - tájékoztatás keretében - bejelentette.

x x x

/mti/ gk/sa ie

10.24 260382 1293

.-

sb0014 4 150 mtib1014

a magyar állategészségügyi szolgálat

k ö z l e m é n y e

1982. március 26. - az elmúlt hetekben jelentősen megromlott európa számos országának állatjárvány-helyzete. több járványos betegség, így a ragadós száj- és körömfájás, a sertéspestis, a baromfipestis terjedése felgyorsult.

hazánk közel 10 év óta mentes ezektől a nagy gazdasági kárt okozó betegségektől. állattenyésztési célkitűzéseink megvalósításának alapvető feltétele, hogy ezt a mindmáig tartó kedvező állategészségügyi helyzetünket megőrizzük. mivel az oltóanyagok által kialakítható védetség nem lehet teljes, a védekezést mind a mezőgazdasági üzemekben, mind a kistermelőknél a betegségek behurcolásának a megelőzésére kell alapozni.

a magyar állategészségügyi szolgálat a megelőzés végett a fertőzött országokból érkező tenyészállat importra tilalmat rendelt el és szigorításokat léptetett életbe a tranzitszállításokban is. a változatlanul jelentős nemzetközi áru- és személyforgalom miatt azonban a betegségek behurcolásának veszélye továbbra is fennáll.

a megelőzés érdekében fokozott figyelmet kell fordítani az állattartó telepek személy- és járműforgalmára, meg kell szüntetni minden olyan üzemlátogatást, idegen személyek forgalmát, akik nem vesznek részt a telepek mindennapos üzemeltetésében.

állatállományunk jelentős része kistermelői tulajdonban van. felkérjük ezért az állattartókat, hogy - hasonlóan a mezőgazdasági nagyüzemekhez - a helyi megelőzési, védekezési eljárások megvalósításában vegyék figyelembe az állategészségügyi állomások utmutatásait. az állategészségügyi szolgálat járványmegelőzési intézkedéseinek végrehajtásához kérjük az állattartók megértését és támogatását. /mti/

zsu ie

x x x

/mti/

10.54 260382 1935

.-

sb0015 4 150 mtib1015

nyári mezőgazdasági gépellátás

1982. március 26. - az agrotek tapasztalatai szerint a nyári mezőgazdasági munkákhoz szükséges gépek iránti kereslet élénk, a megrendelők minden korábbinál inkább a kislevegelt és gazdaságosan üzemelő típusokat keresik. az agrotek külkereskedelmi partnerei közül a szovjet vállalatok ilyen gépeket soron kívül is szállítanak, enyhítve ezzel az ellátási feszültségeken. a raktári gépkészlet kielégítő, számos típusra pótmegrendeléseket is felvesznek az agroker vállalatok.

az aratás időszakára a kombájnkinálat eltolódott az ndk-ból vásárolt gépek javára. a korszerű típusokból csaknem ezer áll a gazdaságok rendelkezésére. a kisebb teljesítményű e-512-esből 300-at, a nagyobb kombájnokból az 516-os gépből 645-öt tudnak eladni a gazdaságoknak. a szovjetunióból az szk-5/a-típusú arató-cséplő gép érkezik. összesen 185-re van szerződése az agrotek-nek. a szovjet kombájn a korábbi gép módosított változata, teljesítményét 15-20 százalékkal növelték. ez a típus a kisebb teljesítményű ndk kombájnmal a teljesítmény és a minőségi munka tekintetében egyenértékű. több mint kétszáz kombájn nyugat-európai nagy cégektől vásárolnak.

már az elmúlt évben számos jele mutatkozott annak, hogy a gazdaságok erőteljes ütemben korszerűsítik vontatóparkjukat. az első félévben mintegy 1200 mtz-80-as és 82-es típusú szovjet vontató érkezik a kereskedelmi megállapodások alapján. a kisebb mtz traktorokból, az 50-es mintájú erőgépből pótszerződést is elfogadott a szovjet külkereskedelmi vállalat. ennek alapján az idén 650 kislevegelt és az alacsony vonóerő-szükségletű munkákra igen alkalmas gépet hoznak be, mintegy 300-at már az első félévben. a magyar traktorokból a rába-gyár az eredeti megrendeléseket kielégíti. várhatóan nem lesz elegendő lánctalpas traktor az idén és több kistraktorra lenne szükség. a szovjet t-25/a mintájú 25 lóerős traktorokból a szovjet külkereskedelmi vállalat 300-at ad át az idén, az agrotek kérésére valamennyit az első félévben, de még így is többre lenne szükség. ugyanúgy a csehszlovák kistraktor iránt is nagyobb az érdeklődés annál, mint amit visszaigazoltak. az első félévben 600 csehszlovák 14 lóerős gépet vesznek át.

az agroker telepekről egyre-másra viszik el ezekben a napokban a mezőgazdasági gépeket. az első félévre leszerződött traktorok jó része már kint dolgozik a földeken. /mti/

jf/mv/sa sl ie

11.46 260382 2393

-.-

sb0016 4 130 mtib1017

halált okozó avartüz

1982. március 26. - a zala megyei németfalva határában, feltehetően gazégetés következtében, leégett három hektár erdő. kustár istván kustánszegi nyugdíjas megpróbálkozott a tűz oltásával, de a füsttől rosszul lett, a lángok közé zuhant és a helyszínen belehalt égési sérüléseibe. a felelőtlen, tüzet okozó személy kiderítésére a rendőrség folytatja a vizsgálatot. /mti/

tóa/kné/sa kz ie

11.52 260382 0426

-.-

sb0017 4 150 mtib1018

vasárnap óraigazítás: megkezdődik a nyári időszámítás

1982. március 26. - vasárnap, március 28-án kezdődik az idén a nyári időszámítás, s ennek megfelelően vasárnapra virradó éjszaka 0 órakor előbbre toljuk az óra mutatóját 1 órára. a nyári időszámítás 183 napig tart; szeptember 26-án éjszaka 1 órakor állítjuk vissza a mutatókat 0 órára.

a meghosszabbított nappalokkal elsősorban világítási áramot takarítunk meg, mégpedig olyat, amire már nem a széntüzelésű, hanem főként az olajfűtésű erőművek termelnek. az előző két év tapasztalatai szerint az idén is mintegy 130 millió kilowattóra villamosenergia-megtakarítással számol a magyar villamos művek tröszt. ez a „nyereség”, az ország másfél napi villamosenergia-fogyasztásának felel meg, amit csucsidőben, tehát lámpagyújtás után kellene szolgáltatni, s ezért a hazai szénnél jóval értékesebb szénhidrogénnel működő erőmű-gépegységeket is üzembe kellene helyezni. az áramfogyasztás csucsidei csökkenése mintegy 35 ezer tonna fűtőolaj-megtakarítást eredményez.

európában az idén - Jugoszlávia kivételével - valamennyi ország hasznosítja a nyári időszámítás energiamegtakarítási lehetőségeit, bár a kezdés időpontjában van némi eltérés. mint minden évben, a szovjetunióban április 1-én, romániában pedig április 4-én igazítják előbbre az órákat. a nyári időszámításnak megfelelően egyeztettek a vasut és más tömegközlekedési eszközök nemzetközi, sok helyen pedig belföldi menetrendjeit is. így a máv kiadta az 1981-82. évi hivatalos menetrend 3. számú pótlékát, amely negyven oldalon sorolja fel tételenként a nemzetközi járatok és egyúttal az ötnapos

♣ albánia, izland és

1982.03.26.

munkahéttel összehangolva a belföldi vonatok menetrendi változásait, a pályaudvarokon és az utazási irodákban díjtalanul kapják meg ezt a pótfüzetet az érdekeltek, a hivatalos menetrendkönyvből levágott utalványszelvény ellenében. a volán-autóbuszok és a mahart-személyhajók menetrendjében megjelölt időpontok nem változnak, a malév nyári menetrendje pedig a nyári időszámítással egyidőben, tehát vasárnap lép érvénybe. /mti/

sb/gk/sl/zsu ie
12.04 260382 2071

-.-

sb0018 4 150 mtib1019

tiltakozás a vegyi fegyverek gyártása ellen

1982. március 26. - az egyesült államok elnökének, ronald reagannek a döntése a vegyi fegyverek gyártásának megkezdéséről mélységesen nyugtalanítja a világ vegyiparának dolgozóit. ennek ad hangot a vegyipari, olajipari és rokonszakták szakszervezetei nemzetközi szövetségének /icps/ nyilatkozata, amely úgy ítéli meg a döntést, mint bűnös cselekedetet az emberiség és az élet ellen.

az egyesült államok döntése olyankor született meg, amikor a szocialista országok és a világ haladó erői nagy erőfeszítést fejtenek ki a fegyverkezési hajszá megfékezésé érdekében, - hangzik a nyilatkozat. kilenc és félmillió tagja nevében az icps felháborodásának ad hangot és azt követeli reagan elnöktől, hogy állítsa le a vegyi fegyverek, valamennyi biológiai, bakteriológiai és nukleáris fegyver gyártását.

az icps felhívja a vegyipar valamennyi szakszervezetét és összes dolgozóját, hogy juttassa kifejezésre felháborodását a döntés ellen. a vegyiparnak az életet és nem a halált kell szolgálnia - hangzik a nemzetközi szövetség nyilatkozata. /mti/

sb/mv/sa sl ie
12.14 260382 1128

-.-

1982.03.26.

sb0019 4 160 mtib1020

jékely zoltán temetése

1982. március 26. - jékely zoltán józsef attila-dijas költőnek, a magyar írók szövetsége elhunyt tagjának temetése április 1-én, csütörtökön délután 2 órakor lesz a farkasréti temető ravatalozójából. /mti/

gk/sa ie
12.17 260382 0256

-.-

sb0020 4 150 mtib1021

javítják a kisközségek áruellátását vas megyében

1982. március 26. - küldöttközgyűlést tartott pénteken szombathelyen az általános fogyasztási szövetkezetek vas megyei szövetsége. mint a közgyűlésen, a többi között elmondták, a megyei fogyasztási szövetkezetek erre az évre a kiskereskedelmi áruforgalomban 6,7, a vendéglátóiparban hét százalékos növekedést terveztek. elsőrendű feladatuknak tartják a kisközségekben az áruválaszték bővítését, a hus- és huskészítmények választásának javítását, továbbá a barkácsolási, kertészeti és mezőgazdasági cikkek kínálatának növelését, a vendéglátóiparban a gyermek- és diákétkeztetés, az idegenforgalmi ellátás további javítását, az egységek kapacitásának jobb kihasználását. ez évben is tovább folytatják a hálózatfejlesztést, 13 új létesítményt nyitnak meg, s számos egységet korszerűsítene.

a tanácskozáson hangsúlyozták, hogy tovább kell javítani az áfész-ek termelés-szervező és felvásárlási munkáját, még nagyobb segítséget, támogatást kell adniuk a megyében működő 78 szakszervezetnek. /mti/

lér/mné/kz/zsu ie
12.26 260382 1078

-.-

bel

- 16 -

1982.03.26.

sb0021 4 150 mtib1022

elektróda exportra

1982. március 26. - ezer tonna különleges minőségű hegesztő elektródát exportál az idén a szovjetunióba a csepel művek móri gyára. az első szállítmányt pénteken indították utnak mórról. a svéd licenc alapján gyártott móri elektródát elsősorban gáz- és olajvezetékek nagy szilárdságú acélcsöveinek hegesztésére használják, de jó minőségű varrat készíthető vele hajók, kazán- és járműtestek gyártásánál is.

a móri elektródagyár az idén a szovjet megrendelés és 300 tonnányi nyugati export mellett 16 ezer tonna hegesztőpálcát belföldi felhasználóknak gyárt. /mti/

zsi/fné/sa kz ie

12.52 260382 0623

.-.

sb0022 4 150 mtib1023

népművészeti kiállítás a váci utcában

1982. március 26. - a népművészet virágkorát, a múlt század végének tárgyiasult esztétikai világát idézi az a kiállítás, amelyet tízekét népi iparművész munkáiból pénteken nyitottak meg a népművészeti és háziipari vállalat váci utcai üzletében

az ország különböző részein munkálkodó bőrművesek, fafaragók, fazekasok és képfestők, a népi kismesterségek hagyományainak, a paraszti életforma sajátos, egyszerű forma- és izlésvilágának megőrzői mutatkoznak be legszebb alkotásaikkal, modern korunk használati és díszítő tárgyainak gazdagítására. az ősi anyagokat, a fát, az agyagot, a bőrt formáló iparművészek a népi kismesterségek eredeti technológiáját, a kézműves szerszámokat és módszereket fölelevenítve mentik át nemzeti kulturánk értékes hagyományait a mába. a népi iparművészek alkotásai egyre kedveltebbek és keresettebbek. az ország egyes tájainak jellegzetes motívumait, formakulturáját hordozó cserépedények - amelyek lakásdíszítő funkciójuk mellett különböző használati céloknak is megfelelnek - , az ősi formákat idéző faragások, a különleges faszobrok, valamint a bőrművesek által készített, az öltözködési divatba is beilleszkedő táskák, díszítőelemek a kiállításon, illetve a népművészeti és háziipari vállalat lenin köruti üzletében meg is vásárolhatók.

h

bel

- 17 -

1982.03.26.

„a kismesterség őrzi a multat és szolgálja a jelent,, című bemutató, amelyet füzes endre, a magyar tudományos akadémia kutatója nyitott meg, tíz napig tekintendő meg. /mti/

t/os/gk/ks ie

13.25 260382 1524

.-.

sb0023 4 180 mtib1024

időjárásjelentés

1982. március 26. - a meteorológiai intézet jelenti pénteken 13 órakor:

további lassu melegedés

a brit szigetektől nyugat- és közép-európa nagy részén át egészen a balkán félszigetig magas nyomású légköri képződmény húzódik. a benne kialakult szárító hatású, lassu, leszálló légáramlat hatására a hajnali, reggeli pára és köd megszűnését változóan felhős, többnyire száraz idő követi. európa északi vidékein az óceáni léghullámok vonulását gyakran erősen megváltozó felhőzet, többfelé kialakuló eső, helyenként havazás és időnként erős szél jelzi. hasonlóan változékony, csapadékos idő van a kelet-európai síkságon. az elmúlt 24 órában a nedves levegő egy hulláma elérte az északkeleti-kárpátokat is.

hazánkban csütörtökön változóan felhős volt az ég. csapadékról nem érkezett jelentés. országszerte 4-9 órán keresztül sütött a nap. az északi, északnyugati szél napközben időnként megélénkült. a hőmérséklet a kora délutáni órákban az ország nagy részén 9 és 14 fok között alakult. péntek hajnalra pedig -2 és plusz 4 fokig süllyedt a hőmérő higanyszála. ma délelőtt többnyire gyengén, az északkeleti országrészben azonban változóan felhős volt az ég. ott néhány helyen gyenge eső esett. a hőmérséklet 11 órakor az országban 8 és 13 fok között volt.

budapest belterületén csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 8,2 fok, a százéves átlagnál 0,4 fokkal magasabb volt.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 13 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 1026 mbár, gyengén süllyed.

várható időjárás az ország területén szombat estig:

h

éjszaka, kora reggel átmenetileg befelhősödik az ég, de csapadék nem várható. tulnyomóan napos idő lesz. a változó irányú szél napközben időnként kissé megélénkül. a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet általában 2 és 7 fok között, délnyugaton 0 és 5 fok között. a legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton 13 és 18 fok között alakul.

a duna vizállása budapestnél 324 cm, a víz hőmérséklete 6,2 fok.

várható időjárás budapest területén szombat reggelig:

kevés felhő, száraz idő várható. az északi szél napközben élénk, éjszaka többnyire gyenge lesz. a hőmérséklet 21 órakor 8 fok körül, holnap hajnalban 2 fok körül alakul. /mti/

sa ie

13.36 260382 2264

-. -

sb0024 4 160 mtib1025

emlékezés thurzó gáborra

1982. március 26. - thurzó gábor józsef attila-dijas író születésének 70. évfordulója alkalmából koszoruzási ünnepséget rendeztek pénteken az óbudai temetőben. sírjára a megemlékezés, a kegyelet virágait elhelyezték a művelődési minisztérium, a magyar írók szövetsége, az irodalomtörténeti társaság és a magyar film- és tévéművészek szövetségének képviselői. /mti/

-ri/gk/sa ie

13.42 260382 0421

li
15.15
[Handwritten signature]

-. -

sb0025 4 150 mtib1027

vállalatszervezési tanácskozás

1982. március 26. - pénteken pécsen saját munkájának értékelésével, véget is ért a vállalati szervezésről tartott kétnapos országos konferencia. a baranya megyei tudományos hetek keretében megrendezett tanácskozáson mintegy háromszáz vállalatvezető és szervezési szakember vitatta meg a szervezés-irányítás időszerű feladatait.

a tapasztalatokat összegezve többek között megállapították, hogy a külső feltételek számottevő befolyással vannak ugyan a szervező munkára, mégsem lehet azonban minden probléma okát azokban keresni. a szervezeti rendszer sem szünteti meg a tévutak veszélyét, de helyes megválasztásával és a gyakorlatban történő bevezetésével elkerülhetővé válnak a változások kedvezőtlen következményei.

a konferencián felhívták a figyelmet arra, hogy a szervezőmunka nem kampányfeladat, hanem folyamatos tevékenység kell hogy legyen, s elismertségét csak fokozza, ha tartózkodik az éppen „divatos”, módszerek nem eléggé megalapozott követésétől. az előadások többsége a szervezési kultúra színvonalának javítására buzdított, s hangsúlyozta: bár a helyes és tartós szervezeti keretek kiválasztása nehéz feladat, néhol még a szervezés szükségletét sem ismerték fel egészében és összefüggésében a vállalatok. mint arra rámutattak, a tanácskozás egyik fontos tanulsága, hogy a jövőben még nagyobb figyelmet kell fordítani a gyakorlati tapasztalatok cseréjére a különböző fórumokon. /mti/

kász/bné/kz/ks ie

13.49 260382 1479

-. -

sb0026 4 130 mtib1028

ülést tartott a kneb /1. rész/

1982. március 26. - korábban végzett vizsgálatok óta eltelt időszak tapasztalatairól, közérdekű bejelentések nyomán indult vizsgálat programjáról tárgyalt pénteken szakali józsef elnökletével a központi népi ellenőrzési bizottság.

összegezte a tanácsi gazdálkodás körébe tartozó víz-közmű beruházások helyzetében az 1980. évi vizsgálat óta bekövetkezett változásokat. meglelégedéssel nyugtázták, hogy a vizsgálat serkentően

eredményeiről, továbbá a közeljövőben kezdődő két nagy-szabású vizsgálat

li
15.15
[Handwritten signature]

hatott a beruházási tevékenységre. pozitív változások tapasztalhatók a beruházások szervezethez, tervszerűségéhez, a gazdasági tervezés megalapozottságához és a fejlesztési munka folyamatos figyelemmel kísérése terén. megállapították, hogy az eltelt időszakban felgyorsult az egységesítési, tipizálási tevékenység, korszerűsítették a költségnormákat, javult a tanácsok és a vizügyi szervek kapcsolata.

a tanácsok megkülönböztetett figyelmet fordítanak a víz-közmű fejlesztésére. az ágazat pénzügyi előirányzatait általában a mostani tervidőszakban sem csökkentették. különösen a vízellátás javítására fordítanak nagy anyagi erőket, de a szennyvíz elvezetés bővítésében is sok feladatot vár még megoldásra.

továbbra is megoldatlan a szennyvíz és a szennyvíziszap üzemszerű mezőgazdasági hasznosítása. sajnos nem történt lényeges javulás a vezeték ivóvízzel való takarékoskításában sem. ezért - mint a kneb ülésén hangsúlyozták - a kedvező folyamatok kibontakoztatására az érintett szerveknek továbbra is erőfeszítéseket kell tenniük.

a magyar nemzeti múzeum és az iparművészeti múzeum közérdekű bejelentéssel fordult a kneb-hez; kérve, hogy a népi ellenőrök vizsgálják meg a kulturális értékű arany- és ezüsttárgyak védelmében kapcsolatos jogszabályok végrehajtását. a mélyreható és körültekintő vizsgálódás jónéhány ellentmondást feleltet fel. egyik lényeges megállapítás, hogy az arany és ezüsttárgyak külföldi értékesítésének volumene évente eléri a műtárgykivitel értékének 12-20 százalékát. a múzeumok szakemberei szemléken döntenek el, hogy a bemutatott tárgyak közül melyek vihetők külföldre. a vizsgálat tapasztalatai alapján a szemlék jelenlegi rendje, ügyviteli szabályozása nem felel meg a követelményeknek, s nem biztosítja a kulturális értékű tárgyak reális és objektív értékelését, illetve védelmét. a témával összefüggő tapasztalatok összegezéséeként a kneb - az egységes szabályozás és a társadalmi tulajdon védelme érdekében - több intézkedésre tesz javaslatot a művelődési, a külkereskedelmi, a belkereskedelmi és a pénzügyminisztériumnak.

/folyt./

P fedett

gk/zsu ie
13.53 260382 2561li
--

sb0027 4 130 mtib1029

ülést tartott az elnöki tanács

1982. március 26. - a magyar népköztársaság elnöki tanácsa pénteken ülést tartott. határozatot hozott a hazánk felszabadulásának 37. évfordulója alkalmából adományozandó kitüntetésekéről; továbbá bírákat mentette fel és választott meg; valamint egyéni kegyelmi ügyeket és egyéb folyamatban levő kérdéseket tárgyalta./mti/

ks ie

13.54 260382 0375

--

sb0028 4 130 mtib1030

magyar-osztrák vizügyi tárgyalások győzött

1982. március 26. - pénteken befejeződtek az 5 nappal ezelőtt győzött megkezdődött magyar-osztrák vizügyi tárgyalások. a tárgyaló felek a határvidéken kialakult együttműködés időszaki kérdéseit tekintették át. mindkét részről úgy értékelték, hogy a két ország vizügyi szervei eredményesen hasznosítják az összefogás előnyeit a rába, a répce, a gyöngyös, a stréma, Rajta és a többi határmenti vízfolyás szabályozása, a mederrendezési munkálatai és vízminőség vizsgálatai során. az osztrák fél az árvizek előrejelzésében is megadja a kért segítséget. a fertő tón ugyancsak szoros a magyar-osztrák vizügyi együttműködés.

mint a tanácskozáson ebben megállapodtak, 1983-ban folytatják a kisebb határmenti vízfolyások rendezését, szabályozását. a magyar fél még az idén befejezi a répce árapasztó csatorna balparti gátjának erősítését, amely a répce árvizeinek biztonságos elvezetését szolgálja. a folyamatosan végzett vizsgálatok alapján megállapították, hogy a határmenti folyók, patakok vízének minősége nem romlott. a fertő tón még javulás is mutatkozott, miután az osztrák oldalon üzembe helyeztek egy korszerű szennyvíztisztító telepet. a fertő tóval kapcsolatban megállapodtak abban is, hogy az üdülés, a fürdőzés és a halászat miatt a jelenleginél valamivel magasabb vízállást tartanak.

li
--

a magyar-osztrák vízügyi szakemberek a jövő héten az ausztriai eisenstadtban újból összeülnek és újabb kérdéseket tárgyalnak meg. ezen a rába, pinka, lappincs határmenti szakaszain esedékes árvízvédelmi teendőket, az ikva-hanság vízrendszer fejlesztését beszélnek meg. /mti/

cser/sza/sa kz ie

14.02 260382 1653

-. -

sb0029 4 130 mtib1031

ülést tartott a kneb /2. rész/

ugyancsak egy közérdekű bejelentés alapján állapították meg a népi ellenőrök: a merkur vállalat a vámhatóságon keresztül értékesítendő tőkés gyártmányu használt személygépkocsik árát viszonylag alacsonyan állapította meg. mivel az így eladott autókból származó bevétel 80 százaléka vám, az állam jelentős bevételről esik el. a kneb javaslatot tett a belkereskedelmi minisztériumnak: vizsgálja felül a jelenlegi gyakorlatot, s a korábban nemegyszer előfordult üzérkedés megakadályozására vezesse be az ilyen gépkocsik árverés útján való értékesítését. a minisztérium a javaslatot elfogadva már megkezdte a gépkocsik árveréses eladását.

a kneb ülésén végül megtárgyalták és elfogadták a közeljövőben kezdődő két országos vizsgálat programját. a balatoni üdülőkörzetben a területfelhasználás szakszerűségének, az építési tevékenységre irányuló intézkedések végrehajtásának ellenőrzése című vizsgálat arra keres majd választ: az érvényes minisztertanácsi határozat végrehajtása érdekében milyen intézkedéseket tettek a magyar tenger üdülőkörzetében a területfelhasználás tervszerűbbé tételére, a belterületek növekedésének megakadályozására, a sűrűn beépített területek rekonstrukciójára. azt is összegezik, miként haladt előre a zárt kertek rendeltetésszerű hasznosítása, a közösségi területek növelése, az építési fegyelem javítása, s hogy sikerült-e megakadályozni az építkezések okozta „tájrombolást”,.

a népi ellenőrök áprilisban helyszíni vizsgálatot végeznek budapesten és több megyében az élelmiszeripari termékek csomagolásának minőségéről. választ keresnek arra, hogy a csomagolási színvonal mennyiben elégíti ki az igényeket és hogyan hat exportunk alakulására. általánosítható tapasztalatokat összegeznek a

lx
14.02

feldolgozóipar csomagolási igényei és a hazai gyártó ipari háttér összhangjáról. fontos vizsgálati szempont annak országos méretű felbecsülése: vajon a csomagolóeszközök gyártásának és alkalmazásának fejlesztése lépést tart-e élelmiszereink külpiaci versenyképességének követelményével. /mti/

gk/zsu ie

14.05 260382 2077

-. -

sb0030 4 160 mtib1032

daloló ifjúság napja szombathelyen

1982. március 26. - szombathelyen a felszabadulás évfordulója tiszteletére minden évben megrendezik a daloló ifjúság napját. ezúttal pénteken köszöntötték a város és a városkörnyéki iskolák nagykórusai a szabadság születésnapját a bartók béla teremben. a tavaszi dalos seregszemlén egyúttal minősítették is a kórusokat.

az idén minden eddiginél nagyobb szabású dalosünnepen 28 kórus, mintegy 1700 dalos lépett fel. /mti/

lér/sa kz ie

14.06 260382 0492

-. -

sb0031 4 180 mtib1033

orvostudományi ülés pécsett

1982. március 26. - huszonöt éves az ország első gyermek és ifjúságpszichiátriai intézete, a pécsi gyermekideggondozó. az évforduló alkalmából kétnapos tudományos ülés kezdődött pénteken a pécsi orvostudományi egyetemen.

a tudományos ülésen megemlékeztek a gyermekideggondozó negyedszázados működéséről. 1957 tavaszán dr. farkas gábor és társai úttörő kezdeményezéseként jött létre az intézmény, amely azóta nemzetközileg is ismert és elismert tevékenységet folytat. fő feladata az ideggógyászati, illetve a pszichiátriai kezelésre szoruló gyerekek gondozása avégett, hogy testileg és szellemileg egészséges emberként léphessenek a felnőtt korba.

lx
14.06

Porvas

jelenleg hat orvos és öt pszichológus dolgozik a pécsi intézetben, s évente több mint tízezer gyermek megelőző vagy terápiás gondozását látják el. egészségügyi és társadalmi szempontból egyaránt nagy jelentőségű a munkájuk, hiszen a pszichés eredetű zavarok a gyerekek meglehetősen nagy csoportjánál jelentkezik és lényegesen eltérnek a felnőtt kori problémáktól.

a tudományos ülésen csaknem negyven előadás hangzott, illetve hangzik el. az ország minden részéről összegyűlt szakemberek a gyerekekkel kapcsolatos neurológiai, pszichiátriai és idegsebészeti problémákról, azok megoldásának legújabb eredményeiről számoltak be. /mti/

igó/bné/kz/ks ie

14.10 260382 1360

.-

sb0032 4 150 mtib1034

új élelmiszeráruház szegeden

1982. március 26. - 1300 négyzetméter alapterületű új abc-áruház nyílt pénteken szeged egyik új lakónegyedében, az északi városrészben. építésének, kialakításának több mint 30 millió forintos költségéhez a szegedi élelmiszer kiskereskedelmi vállalat mellett a városi tanács és a belkereskedelmi minisztérium is jelentős összeggel hozzájárult. szegednek ez az első olyan élelmiszeráruháza, ahol minden cikket - a tőkehusokat, felvágottakat, a juhturót vagy a zöldségfélét is - előre csomagolva árusítanak. /mti/

dob/f/sa kz ie

14.15 260382 0573

.-

sb0033 4 160 mtib1035

tsz-üdülő zárszámadása

1982. március 26. - a 84 alapító és fenntartó hajdusági termelészövetkezet küldötteinek részvételével tartották meg pénteken az ország első 18 esztendővel ezelőtt épített debreceni tsz-üdülőjének zárszámadási gyűlését. a nagyerdő kapujában álló üdülőben tavaly is állandóan telt ház volt - egy esztendő alatt 3500 vendéget fogadott, az alapítás óta eltelt 18 év alatt pedig több mint 50 ezren üdültek, pihentek a falai között. az üdülőknél csaknem az egynegyede az alapító hajdusági gazdaságokból érkezett, de e mellett az ország számos más megyéből fogadnak termelészövetkezeti tagokat, dolgozókat. tavaly ndk-beli és lengyel cserekapcsolatot is kialakítottak. /mti/

szü/kz/ks ie

14.22 260382 0724

.-

sb0034 4 150 mtib1037

bolgár környezetvédelmi küldöttség magyarországi látogatása

1982. március 26. - a bolgár környezetvédelmi bizottság küldöttsége, ekaterina avramovának, a bizottság titkárának vezetésével március 22. és 26. között látogatást tett magyarországon. megismerkedtek a magyar környezet- és természetvédelmi tevékenységgel, főként a mezőgazdasági környezet védelmével, valamint a hulladékgazdálkodással. látogatást tettek a gödöllői agrártudományi egyetemen, az mta talajtani és agrokémiai intézetében, megtekintették a velencei-tó természetvédelmi területét és a budapesti szeméttégetőművet. kutató-

a küldöttség találkozott straub f. brunó akadémikussal, az országos környezet- és természetvédelmi tanács elnökével, valamint a mezőgazdasági és élelmiszerügyi minisztérium képviselőjével. a bolgár delegációt fogadta gondy györgy államtitkár, az országos környezet- és természetvédelmi hivatal elnöke.

a bolgár küldöttség pénteken elutazott hazánkba. /mti/

sl/gk/ig ie

15.25 260382 0982

Gy 17. 17.

.-

sb0035 4 150 mtib1038

magyar-román vízügyi tárgyalások

1982. március 26. - Kovács Antal államtitkár, az országos vízügyi hivatal elnöke hazaérkezett Bukarestből, ahol március 22-25 között tárgyalásokat folytatott a két ország vízügyi együttműködéséről Ion Iliescuval, a román nemzeti vízügyi tanács elnökével.

a két ország vízügyi vezetői tájékoztatták egymást országaik vízgazdálkodásáról, áttekintették a kétoldalú vízügyi kapcsolatok helyzetét és fejlesztésének lehetőségeit. megállapították, hogy az utóbbi időben javult a magyar-román határvízi együttműködés. tárgyaltak a jelenleg érvényes határvízi egyezmény meghosszabbításáról és kibővítéséről, s a tervek szerint 1983-ban fejezik be ennek előkészületeit, további lehetőségeket látnak a két ország vízügyi műszaki-tudományos kapcsolatainak fejlesztésében is. áttekintették a Tisza vízgyűjtő területén együttműködő öt KGS-ország vízügyi kapcsolatainak erősítését szolgáló közös feladatokat és eszmecserét folytattak a Duna-menti országok vízügyi együttműködéséről is.

Kovács Antal államtitkárt fogadta Emil Bobu miniszterelnök-helyettes, a román kommunista párt központi bizottságának titkára. /mti/

sb/gk/sl/gw ie

15.26 260382 1182

--

sb0036 4 130 mtib1039

magyar-lengyel baráti találkozó Kómlón

1982. március 26. - magyar-lengyel baráti találkozót tartottak Pénteken a Kómlói Kossuth bányában. Tadeusz Pietrzak, a lengyel népköztársaság budapesti nagykövete látogatást tett a Walter Tábormoknak, a Lengyelország fasiszta megszállói ellen vívott harc hőseinek a nevét viselő bányász szocialista brigádnál. a baráti beszélgetés során a brigád tagjai és a bányüzem vezetői tájékoztatták vendégüket a Kómlói bányászok életéről, beszámoltak a brigád tevékenységéről. /mti/

kász/st/ig hgy

15.30 260382 0544

GJS

17. ¹⁰

--

sb0037 4 160 mtib1040

pályázat külföldi ösztöndíjas tanulmányutakra

1982. március 26. - a művelődési minisztérium pályázatot hirdet külföldi ösztöndíjas tanulmányutakra szocialista, fejlődő és tőkés országokba. pályázatot nyújthatnak be a felsőoktatási intézmények /egyetemek, főiskolák/ oktatói és hallgatói, művészek, valamint a művelődési, illetve kulturális intézmények dolgozói. a pályázatot és részletes feltételeit a művelődési közlöny 1982. március 18-án megjelent 6. száma közli. /mti/

ig hgy

15.34 260382 0498

--

sb0038 4 150 mtib1043

tanácskozás a bányászok egészségének védelméről

1982. március 26. - a bányászok szakmai egészségügyi ártalmaival, azok megelőzésével, s a szakmai ártalmakban szenvedők rehabilitációjával foglalkozó országos tanácskozást tartottak Pénteken veszprémben. Kapolyi László ipari minisztériumi államtitkár megnyitó beszédében azt hangoztatta, hogy a bányászok egészségének megóvásához szükséges egészségügyi, társadalmi és műszaki intézkedéseket együttesen egymással összhangban kell kidolgozni. a magyar tudományos akadémia külön tudományos bizottságot és öt albizottságot hozott létre ilyen céllal. a kutatók mintegy 110.000 különböző életkorú és eltérő munkahelyen dolgozó emberről készítettek felmérést, s széleskörű vizsgálatokat kezdtek mind a felszíni üzemben, mind pedig a mélyművelésű bányákban. tapasztalataik szerint különösen nagy jelentősége van a munkaképesség megbízható felmérésének. előfordul ugyanis, hogy a bányamunkára vállalkozók egyrésze feleslegesen gerincproblémákkal küzd. újabb bevezették a gerinc három irányból történő röntgenes vizsgálatát, s az így szerzett ismeretekkel későbbi gondokat tudnak megelőzni. számos munkahelyen a technológiai változtatásokkal igyekeznek megelőzni a mozgásszervi megbetegedéseket. hangoztatták a tanácskozáson a bányászorvosi képzés bevezetésének szükségességét is. /mti/

szé/nné/kz/ks hgy

16.03 260382 1370

GJS 17. ¹⁰

--

sb0039 4 160 mtib1044

elhunyt molnár mátyás

1982. március 26. - ötvenkilenc esztendősen korában rövid szenvedés után elhunyt molnár mátyás, a vajai vay ádám múzeum igazgatója, pedagógusként, a népfőnti nagyközségi bizottságának elnökeként kezdeményezte a szabolicszi település országoshírű múzeumának létrehozását. ez a múzeum munkásságának eredményeként egyik központja lett a rákóczi szabadságharcra vonatkozó, és ezen belül a vezérlő fejedelem udvari marsalljának, vay ádámnak életével kapcsolatos emlékek gyűjtésének és feldolgozásának. sokat tett a vajai országos történelmi múzeum gazdagításáért is.

molnár mátyás temetése március 28-án délután fél háromkor lesz a vajai köztemetőben. /mti/

kal/st/ks ie

16.13 260382 0712

-.-

sb0040 4 150 mtib1045

budapesti tavaszi fesztivál

nemzetközi szakács- és cukrászverseny

1982. március 26. - a szakács- és cukrászmesterség fiatal magyar és külföldi képviselői mérkőzést össze szakmai tudásukat péntektől az ecseri uti vendéglátóipari szakközépiskolában a budapesti tavaszi fesztivál alkalmából rendezett nemzetközi versenyen.

a program során ételkülönlegességeket, hidegtálakat, disztortákat és egyéb cukrászati nyencségeket készítenek, amelyeket szakmai zsűri bírál el, s a legjobbakat díjazák.

az ecseri uti iskola konyháján pénteken hét ország szakácsai jellegzetes nemzeti ételeiket készítették el, a zsűri megállapítása szerint többnyire igen jól ötvözve a hagyományos ízeket a korszerű gasztronómiai követelményekkel. az egyik magyar versenyző például pástétomot készített a paprikáscsirkéből, amely így megtartotta eredeti zamatát, de könnyebb, kevésbé zsíros, mint hagyományos változata.

Győ 17.10

szombaton a szakácsok hidegtálakat, s a cukrászok disztortákat készítenek, ezeket vasárnap az érdeklődők megtekinthetik a hungária kávéházban rendezett kiállításon. a verseny díjait vasárnap a belkereskedelmi minisztérium klubjában adják át a győzteseknek

x x x

jubileumi lovasbemutató

az idén 80 éves ibusz pénteken a kerepesi uti üggetőpályán jubileumi lovasbemutatót látta vendégül a budapesti tavaszi fesztivál külföldi és magyar vendégeit. a szép tavaszi időben zsúfolásig megtelt lelátók előtt bábolnai lovasharsonások nyitották meg az eseményt. a program ezután a budapesti lovas klub ugró bemutatójával és csikós bemutatóval folytatódott. a nézők körében a legnagyobb tetszést, a nap egyik fő attrakciója az ötösfogat-hajtás aratta. /folyt köv./

mg/gk/sl/n1/gw hgy

16.28 260382 1818

-.-

sb0041 4 160 mtib1046

móricz zsigmond irodalmi ösztöndíjak

1982. március 26. - a művelődési minisztériumban pénteken tóth dezső miniszterhelyettes átadta az 1982. évi móricz zsigmond irodalmi ösztöndíjakat.

ösztöndíjban részesültek: ambrus lajos, csontos sándor, endrész gabriella, hideg antal, mező ferenc, nagy andrás, ördög szilveszter, pintér lajos, szántó péter, szervác józsef, szikszai károly, verbőczy antal és zurkuli péter. /mti/

gné/gw hgy

16.36 260382 0459

Győ 17.10

-.-

sb0042 4 180 mtib1047

tűz a juhodályban

1982. március 26. - eddig még kiderítetlen okból péntekre virradó éjszaka kigyulladt a nagykállói zöldmező mgtsz 4-es számu, érpataki üzemegységének 640 négyzetméter alapterületű, nádfedésű juhodályja és a közelben lévő nagyméretű szalmakazal. a tűz személyi sérülést nem okozott, de a hodályban lévő 533 juh elpusztult és megsemmisült 200 mázsa szalma. a különösen nagy kárral járó tűz keletkezésének okát szakértők bevonásával vizsgálják. /mti/

kal/s/se/gw hgy

16.42 260382 0500

-.-

sb0043 4 150 mtib1048

idegenforgalmi világszervezet tanácskozása

1982. március 26. - pénteken budapesten befejezte tanácskozását az idegenforgalmi világszervezet /wto/ európai regionális bizottsága. anton würzl a regionális bizottság osztrák elnöke az mti munkatársának elmondta: a zsúfolt programu értekezleten egyebek mellett áttekintették, milyen hatással van az energiaválság a turizmus alakulására. az a vélemény alakult ki, hogy az idegenforgalmi szakemberek hatékony munkájával lényegesen csökkenthető a válság negatív hatása.

tárgyaltak a nemzetközi szállodai osztálybesorolás egységesítéséről is és megvizsgálták, milyen hatással van az idegenforgalmi propaganda a turizmus alakulására. a továbbiakban elmondta, hogy a bizottság munkaprogramot fogadott el, amely szerint a közeljövőben az ifjúsági turizmusról és a telekommunikáció idegenforgalomra gyakorolt hatásáról tárgyalnak.

a bizottság köszöntetet mondott a magyar idegenforgalmi szakembereknek a wto munkájának hatékony támogatásáért. /mti/

ni ig gw hgy

16.48 260382 1029

Győ

17.10

-.-

sb0044 4 160 mtib1049

végső bucsu dr. jóboru magdától

1982. március 26. - elvtársainak, barátainak, harcostársainak, tisztelőinek hosszú menete kísérte utolsó útjára pénteken a mező imre uti temetőben dr. jóboru magdát / dr. ajtai miklósnét / a neveléstudományok kandidátusát, az országos széchenyi könyvtár főigazgatóját, több hazai és külföldi társadalmi és tudományos szervezet vezető tisztségviselőjét. a gyászszertartáson a művelődési minisztérium, a magyar unesco bizottság és a magyar pedagógiai társaság nevében hanga mária miniszterhelyettes vett búcsút az elhunytól.

- kommunista volt, aki a háborus évekbeli tudatos antifasizmustól, az üldözöttek bujtatásától egyenes uton jutott el a párthoz, a néphatalom, az új demokratikus, szocialista rend önzetlen szolgálatához - mondotta hanga mária. tevékenységéről szólva hangsúlyozta: jóboru magda mindig is pedagógusnak készült, s haláláig a magyar nevelésügy avatott szakértője maradt. kandidátusi fokozatát a horthy-korszak középiskolájáról írott disszertációjával érdemelte ki. csaknem három évtizedig résztvevett az unesco munkájában, 1974 és 76 között a legmagasabb fórum, a közgyűlés elnöke volt.

- a nemzetközi együttműködés színterein gazdagon kamatoztatta nyelvtudását, felülmulhatatlan tárgyalókészségét, mondotta hanga mária, majd azokról az évekről emlékezett meg, amikor jóboru magda az országos széchenyi könyvtárt vezette. irányítása alatt a nemzeti könyvtár meg tudta őrizni az intézmény alapvető jellegét, a mindennapos feladatok ellátása és az állandó megújulás kényszere közötti kényes egyensúlyt.

ezután ferenczy endréné, az országos széchenyi könyvtár munkatársainak nevében mondott búcsuszavakat, kiemelve, hogy a könyvtár az utóbbi negyedszázadban éppen jóboru magda irányításával vált igazán európai színvonalu intézménnyé.

- azok, akik munkájuk során közelebbről is megismerhették, nemcsak a hivatali vezetőt tanulták meg tisztelni benne, hanem a melegen érző, a jó ügyért bátran és keményen kiálló embert is. egész lényének belső rendje áthatotta emberi és vezetői magatartását.

a koporsót ezután a gyászmenet a munkásmozgalmi panteonhoz kísérte, ahol a sírsétányon hantolták el. nyughelyét a koszorúk és a virágok sokasága borította el. /mti/

gi/ks hgy

16.54 260382 2260

Győ

18.10

-.-

sb0045 4 150 mtib1051

befejeződött a kgst országok ipari szerkezeti változásaival foglalkozó unido szeminárium

1982. március 26. - pénteken befejezte munkáját a kgst-országok ipari szerkezetének változásaival foglalkozó ötnapos nemzetközi szeminárium. az ensz iparfejlesztési szervezete /unido/ és az mta ipargazdaságtani kutatócsoportja rendezésében megtartott tanácskozáson 16 országból és hat nemzetközi szervezettől vettek részt szakértők, kutatók. a tanácskozás számot adott arról, hogy valamennyi kgst-ország ipara jelentős szerkezeti változásokon megy keresztül. a strukturális változásokat mindenütt összekapcsolják a termelékenység és a hatékonyság növelésével, az erőforrásokkal való ésszerű gazdálkodással. ennek érdekében országonként különböző ütemben és jelleggel foglalkoznak a tervezés és a gazdaságirányítás tökéletesítésével is, keresik a strukturális változások, a nagyobb hatékonyság, az innováció eredményesebb ösztönzésének útjait. további lépéseket terveznek a kgst országok együttműködésében rejlő lehetőségek jobb kihasználása érdekében is.

a tanácskozás nagy figyelmet szentelt annak, hogy a kgst országok iparában végbemenő és várható szerkezeti változások hogyan érintik a fejlődő országok iparosítását. rámutattak arra, hogy a fejlődő országok egyre jobban differenciálódnak, s ezért az iparfejlesztés hatásait egyre nehezebb általánosan felmérni. a szocialista országok sokféle módon segítik a fejlődő országok iparfejlesztését. vélemények hangzottak el ennek legcélszerűbb formáiról. a közgazdasági szakértők megtárgyalták a 80-as évek várható világgazdasági változásait, az előrejelzéseket, az új jelenségeket. ezek tükrében megvitatták a nemzetközi együttműködés kérdéseit, s egyetértettek abban, hogy a legtöbb ország számára a korábbinál nehezebb gazdasági helyzetből való kiút fokozottan igényli az egyes országok törekvéseinek, strukturális változásainak kölcsönös megismerését, összehangolását. többen kifejezték, hogy a nemzetközi feszültségek olyan kiélézése, amely fékezi a gazdasági együttműködést, nem csak a kelet-nyugati kereskedelmet, hanem a fejlődő országok gazdasági növekedését, iparosítási programjának megvalósítását is akadályozza. a tanácskozás a magyar iparpolitika formálásához is hasznos tapasztalatokat nyújtott. /mti/

ig hgy
17.06 260382 2282

Gp

IP. CF
[Signature]

--

sb0046 4 150 mtib1052

kitüntették Jankovich Nándort

1982. március 26. - az elnöki tanács Jankovich Nándornak, a Graboplast Győri Pamutszövő- és Műbörgyár vezérigazgatójának több évtizedes, kiemelkedő gazdasági munkája elismeréseként, nyugállományba vonulása alkalmából a munka vörös zászló érdemrendje kitüntetését adományozta. a kitüntetést pénteken Méhes Lajos ipari miniszter adta át az ipari minisztériumban, jelen volt Hány Béla, az MSZMP Győr-Sopron megyei bizottságának első titkára. /mti/

os/gk/ks hgy

17.07 260382 0505

--

sb0047 4 180 mtib1053

halálos balesetek

1982. március 26. Kiskunlacháza belterületén egy pótkocsis tehergépkocsi elütötte a kerékpárján figyelmetlenül közlekedő Tóth Károly 49 éves tsz tag helyi lakost, aki sérüléseibe a helyszínen belehalt. a rendőrség folytatja a baleset vizsgálatát.

x x x

Kecskemét belterületén Cseh Antal 21 éves gépkocsivezető Keceli Lakos Pótkocsis tehergépkocsival egy utszéli betongyűrűnek nyomta szilvai József 44 éves anyagmozgató Kecskeméti lakost. a baleset következtében szilvai kórházba szállítás után meghalt. a tehergépkocsi vezetője súlyos sérülést szenvedett. a rendőrség szakértő bevonásával folytatja a vizsgálatot. /mti/

gné/ks hgy

17.12 260382 0677

Gp

IP. CF
[Signature]

--

sb0048 4 150 mtib1056

nem várnak tovább a vetéssel

1982. március 26. - a hosszúra nyuló tél miatt már most két hetet késnek az átlagoshoz képest a koratavaszi munkák fejez megében. a gazdaságok jelentős részében a lehetőségek elhasználása után arra az elhatározásra jutottak, hogy nem várnak tovább az idő javulására. a borsó mellett hozzáfogtak a tavaszi árpa és cukorrépa vetéséhez is. igaz, egyelőre csak a déli, koradélutáni napsütéses, langyos órákat tudják kihasználni, s főként a homokosabb földeken dolgoznak, éjszakánként ugyanis mindig megfagy a talaj felszíne, s a reggeli felmelegedést követően csuszakálnak a gépek, s „kenik”, a magot. a vetés minősége pedig a késés miatt, még a szokottnál is fontosabb. ha az időjárás kicsit melegebbre fordul, a jövő héten már mindenütt megindulnak a vetőgépek, s mivel a koratavasziak nem nagy területen várnak elvetésre, valószínűleg néhány nap alatt be is fejezik ezt a munkát. addig is nagy figyelemmel készítik elő a talajt, simítózna, gondosan elmunkálják a magókat, hogy jó minőségű vetéssel próbálják meg a késés okozta hátrányokat megszüntetni. az őszi vetések jól teleltek át a dunántúli megyében, a határszéllek tanúsága szerint, vagyis a búzák negyven százalékának az állapota igen jó. a szakemberek szerint a szeszélyes, hideg telet inkább a gyengébb fagytüreklőességüknek bizonyult őszi árpa selyette meg, de egyelőre úgy tűnik, hogy csak egészen minimális területet kell elfagyás miatt kiszántani. /mti/

dáv/fné/kz/ks hgy

Tmég

17.45 260382 1483

-.-

sb0049 4 160 mtib1057 /felhasználható 19.05 órakor/

színházi bemutatók /1.rész/

1982. március 26. -

szabó magda új drámája a madách színházban

a csata címmel mutatta be pénteken szabó magda új drámáját a madách színház társulata. a színmű folytatása a két évvel ezelőtti színpadra állított a meráni fiú-nak, amely a közeljövőben eléri a 75. előadást.

Gyö 18. 24
S

a kossuth-díjas írónőt már régóta foglalkoztatja iv. béla, árpád-házi király életének sorsfordulói. ebben a részben, amely második darabja a tervezett trilógiának, a muhi-csata eseményei elevenednek meg. a király tudja, hogy nem alkalmas a leselkedő veszély elhárítására, mégis vállalja a feladatot, hiszen egy esetleges győzelemmel önmagát, hitét nyerhetné vissza.

célja nem válik, nem válhat valóra. ám sajátos módon az országot ért megrázkódtatás magához téríti az eddig bizonytalankodó királyt, tökéletesen tisztában lesz a rá váró teendők jelentőségével, s megkezdte a felkészülést azok végrehajtására. szabó magda nem törekedett a mindenáron való időszűrésre, műve mégis azt sugallja, hogy jelenünket csak a múltból, a korábban történtek alapján ismerhetjük meg.

a darabot lengyel györgy rendezte. a főbb szerepeket huszti péter, sunyovszky szilvia és cseke péter alakította. a díszleteket fehér miklós, a jelmezeket mialkovszky erzsébet tervezte.

a nabucco bemutatója szegeden

verdi nabucco című operáját mutatták be pénteken a szegedi zenés színházban, horváth zoltán rendezésében. az opera, amely a hatvanas évek elejétől hosszú ideig szerepelt a szegedi nemzeti színház repertoárjában, most teljesen új szereposztásban került színre. a főbb szerepekben gyimesi kálmánt, gregor józsefet, misura zsuzsát, terebessy évát és réti csabát láthatta és hallhatta a közönség. a zenekart pál tamás vezényelte, a díszletek varga mátyás, a jelmezek vágvölgyi ilona tervei alapján készültek. a társulat a jövő héten második szereposztásban is bemutatja az operát.

dürrenmatt-bemutató szolnokon

friedrich dürrenmatt, a nagy romulus című művét mutatta be pénteken a szolnoki szigligeti színház társulata. az idei szolnoki évad hatodik nagyszínházi bemutatóját árkosai árpád rendezte, a főbb szerepeket kristóf tiber, falvay klári, bárdos margit, jeneky istván és pogány györgy alakította.

/folyt/

ö/ig hgy

17.56 260382 2370

Gyö 18. 24
S

-.-

sb0050 4 160 mtib1058

színházi bemutatók /2.rész/

szomoró bemutató kaposváron

szomoró dezső hermelin című színművét mutatták be pénteken a kaposvári csiky gergely színházban. az előadást gothár péter rendezte, a főszerepeket máté gábor és básti juli alakította. mellettük jelentős szerep jutott pogány juditnak, lázár katinak és koltai róbertnek. a díszleteket donáth péter, a jelmezeket vendégként szakács györgyi tervezte.

a herlemint először 1916-ban a vígszínházban vitték színpadra, s a szereplőkben az egykorú kritikák a századelő művészvilágát idéző kulcsfigurákat ismertek fel. legutóbb 1969-ben, a madách színházban adták elő gábor miklós és domján edit főszereplésével.

pavel smok balettjének bemutatója pécsen

pavel smok prágai vendégkoreográfus és rendező „tánc, szerelem, komédia,„ című, három egyfelvonásosból álló művét a pécsi balett pénteken gála-esten mutatta be a pécsi nemzeti színházban. a világszerte ismert táncművésznek, a prágai smok táncszínház koreográfusának ez az első magyarországi bemutatkozása. a három egyfelvonásos balettet dvorák janacek, illetve suppé zenéjére táncolják a pécsi balett művészei: éliás zsuzsa, hajzer gábor, kuli ferenc, lovas pál, solymos pál, tamás györgyi és zarnóczai gizella.

/mti/

ö/ig hgy

17.57 260382 1330

--

sb0051 4 150 mtib1060

a vegyterv technikai épületének átadása

1982. március 26. - pénteken az ipari minisztérium vezetői és a kivitelezésben résztvevő vállalatok képviselőinek jelenlétében átadták a vegyiműveket tervező vállalat és a vegyipari számítástechnikai fejlesztési társulás közös beruházásával az ajtósi dűrer sor 10 szám alatt létesített korszerű technikai épületet. a beruházáshoz szükséges 150 millió forintot a vegyterv és a vszft közösen fedezték.

Győ

19. 25
[Signature]

az új létesítményben kapott helyet a számítógép terem, ahol többek között egy új, r22 -es számítógép is dolgozik, elősegítve a műszaki tervezés hatékonyságát és pontosságát. ugyancsak számítógéppel végzik a vegyipari vállalatok igazgatásához szükséges adatnyilvántartást és szolgáltatást.

itt található a szokszorosító üzem is, amelyet modern reprotéchnikai gépekkel szereltek fel. itt dolgoznak a modell tervezők is. modern, mikrofilmes raktározást vezettek be, a vegyterv összes dokumentációja elfér egy kis teremben.

/mti/

ni/zsu /ks/ig hgy

18.02 260382 1021

--

sb0052 4 180 mtib1061

időjárásjelentés

1982. március 26. - a meteorológiai intézet jelenti péntek este:

napos, meleg idő

előrejelzés szombat estig: tulnyomóan napos idő lesz. a főként északnyugati irányú szél időnként megélénkül. a legmagasabb nappali hőmérséklet 15 és 20 fok között alakul. /mti/

ig hgy

18.30 260382 0313

Győ 19. 25
[Signature]

--

sb0053 4 150 mtib1062

budapesti tavaszi fesztivál /2. rész/

Kodály zoltán dalaival kezdődött, majd arany jános balladáival folytatódott császár angéla önálló estje, amelyet pénteken mutatott be - a budapesti tavaszi fesztivál keretében - a korona pódiumon. a sajátos produkció az „irodalmi koncert” műfaji megjelölést kapta, jelezve, hogy hasonló jellegű összeállítás még nem akadt a hazai előadóművészetben. a műsor első részében csendültek fel a nagy mester népi ihletésű szerzeményei, a második felében pedig a jelenkori költészet neves alakjainak versei szólaltak meg. császár angéla elsősorban azokat a költeményeket részesítette előnyben, amelyek témájukat a magyar folklór hagyományából merítették, mintegy népünk élő örökségét felidézve. a műsorban, amelyet mikes lilla szerkesztett, közreműködött oláh ferenc zongaművész is, aki kodály zoltán maroszséki táncok című kompozícióját adta elő.

bemutatót tartottak a fővárosi operettszínházban is, ahol suppé: boccaccio című háromfelvonásos művét tüzték műsorra. a főbb szerepeket rózsza sándor, oszvald marika és farkas bálint alakította. szombaton jankovits józsef, zsadon andrea és németh sándor játssza a darab központi figuráit. az operettet seregi lászló rendezte. a jelmezeket vágó nellj, a diszleteket székely lászló tervezte.

a vigszínházban folytatódott az interbalett rendezvénysorozata. ezúttal a prágai és a pozsonyi nemzeti színház együttese lépett színre. a prágaiak jiri benda: médea és frantisek tuma: partitura in d című műveit adták elő. a pozsonyi együttes ottorino respighi: róma kutjai és ilja zeljenka: varázsigék című darabjait tüzték műsorra, karol tóth koreográfiájával.

a pesti vigadóban hacki tamás és az ex antiquis együttes lépett fel. a radnóti miklós színpadon a francia aquitaniai nemzetközi színház vendégszerepelt az eszperanto találkozón. a provence-ből érkezett társulat foissy: az esemény című darabját adta elő.

a kálvin téri református templomban sebestyén jános cseballó és orgonaestjét hallgathatták meg az érdeklődők. a mátyás templomban liszt ferenc koronázási miséjét és kodály zoltán: budavári te deumát szólaltatta meg a magyar rádió és televízió ének-kara, valamint a budapesti máv szimfónikusok zenekara. vezényelt lukács ervin és sapszon ferenc. /folyt. köv./ gi/ks hgy

18.41 260382 2285

Gy

--

sb0054 4 150 mtib1064

a budapesti tavaszi fesztivál /3. rész/

a budapesti tavaszi fesztivál szombati programja

az aranytollu madár című gyermekelőadás az állami bábszínházban 15 és 16 órakor kezdődik.

az interbalett előadássorozatának keretében az este 7 órára meghirdetett kubai nemzeti balett műsora - technikai okok miatt - elmarad. helyette a magyar állami operaház balettegyüttesének kubai balettesjét láthatják este 8 órai kezdettel. a megváltott jegyek érvényesek, vagy a vásárlás helyén visszaválthatók.

a pécsi balett vendégjátéka a madách színházban este 7 órakor kezdődik.

suppé: boccaccio-ját a fővárosi operettszínház társulata játssza este 7 órakor. az eszperantó színházak nemzetközi találkozója keretében a radnóti színpadon ismét elem jános: ön látta már a próféta lábnyomát című előadása kerül bemutatásra, este 7 órakor.

cziffra györgy második budapesti koncertjének kezdete - a kiadottól eltérően - este fél nyolc. a világhírű művész műsorán chopin művek szerepelnek.

a budapesti máv szimfónikus^{ok} zenekarának és az mrt énekkarának hangversenye este 8 órakor kezdődik a mátyás templomban.

ella istván orgonaestjét a kálvin téri református templomban hallhatják, ugyancsak este 8 órakor.

irodalmi est keretében a gundel étteremben székely jános: dózsa című művét este 8 órakor láthatják.

a budapesti sportcsarnok szombaton a hungária együttesnek ad otthont. koncertjük 20 órakor kezdődik. /mti/

i/ed/kgy/ks hgy

18.55 260382 1472

Gy

--

bel

- 40 -

1982.03.26.

sb0055 4 130 mtib2043

tűz a győri színházban

1982. március 26. - pénteken este tűz keletkezett a győri kisleludó színházban. az esti előadás kezdete előtt fél hét után néhány perccel kigyulladt a díszlet. a lángok a színpadon gyorsan terjedtek és a nagy erővel kivonuló tűzoltóknak egy órási küzdelem után sikerült a tüzet eloltani. emberéletben nem esett kár, közönség még nem tartózkodott a nézőtéren. a péntek esti előadás elmaradt és előreláthatóan néhány napig nem tudnak játszani a színpadon. a károk felmérését és a tűz okának kiderítését szakértők bevonásával azonnal megkezdték. a kár a gyors és sikeres beavatkozás ellenére is jelentős. /mti/

ig hgy

20.39 260382 0656

--

sb0056 4 130 mtib2044

kidőlt a tornaterem fala

1982. március 26. - budapestben, a xx. kerületi kossuth lajos utcában pénteken a bagi ilona szakközépiskola szomszédságában végzett földmunkálatok következtében az iskola tornatermének fala nagyobb felületen kidőlt és a tetőszerkezet is megrongálódott. személyi sérülés nem történt, az anyagi kár jelentős. a felelősség megállapítására a vizsgálatot szakértők bevonásával megkezdték. /mti/

sr/ig hgy

20.46 260382 0441

Gy

--

MTI

60.008/K
Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

p a h r l a m e n t

bkk. 1. az országgyűlés tavaszi ülészakájának második napja

t ag-ár-km-me-of/tm/-a/rj dg pr 1982. március 26.

pénteken 10 órakor a parlamentben a közművelődési törvény végrehajtásáról szóló beszámoló feletti vitával folytatódott az országgyűlés tavaszi ülészakája. a padsorokban helyet foglalt losonczi pál, az elnöki tanács elnöke, lázár györgy, a minisztertanács elnöke. a tanácskozás második napján jelen voltak az mszmp politikai bizottságának más tagjai, a központi ellenőrző bizottság elnöke, a központi bizottság titkárai, a kormány tagjai. az emeleti páholyokban a budapesti akkreditált diplomáciai képviselők több vezetője és tagja foglalt helyet.

az ülést cservénka ferencné, az országgyűlés alelnöke nyitotta meg. ezután - az elfogadott napirendnek megfelelően - az 1976. évi v. törvény végrehajtásáról szóló művelődési miniszteri beszámoló vitájában további felszólalások következtek.

/folyt.köv./

10.15 rj

-1-

parlament

bkk.1./ az országgyűlés.....1.folyt./-a

a szerkesztőségek figyelmébe!

mai bkk.1.-es hírünk első bekezdésének 4.sorában a szöveg helyesen:...az elnöki tanács elnöke, kádár jános, az mszmp központi bizottságának első titkára, lázár györgy...

x x x

gyulavári pál/ békés m.1.vk./, a békés megyei

tanács elnöke elmondotta, hogy a közművelődési tevékenység tervezése valamennyi részterületen előrelátóbbá, átgondoltabbá vált, ám azzal is számolniok kellett, s kell a szakembereknek, hogy rövid távon nem várhatnak társadalmi méretű változást, a ferveszerűség hosszú időszakra szóló gondolkodást jelent. békés megyében a közművelődési intézmények az esetenkénti együttműködés helyett inkább az átfogó programok összehangolására törekednek, ehhez jó keretet adnak a - településenként elkészülő - egységes közművelődési tervek. az elképzelések egyeztetésének igényét különösen az integrált intézményrendszer kialakulása vetette fel.

az elmúlt esztendőben békésben olyan lehetőségeket kerestek a tárgyi feltételek fejlesztésére, amelyeknél viszonylag kis anyagi ráfordítással növelhető a kulturális szolgáltatások színvonala és választéka, olyanokat, amelyeknél a helyi törekvésekhez jól társítható a megyei, illetve országos támogatás is. az eredmény nem maradt el: a törvény elfogadását követő időszakban a megye könyvtárainak több mint felét újították fel, s bővítették ki, csaknem négyezer négyzetméterrel növelve - szinte beruházás nélkül, a meglévő adottságok kihasználásával - alapterületüket.

/folyt.köv./
10.55/a

- 2 -

parlament

bkk.1./ az országgyűlés.....2.folyt./-a

zenei és gyermekrészlegeket alakítottak ki, külön figyelve a könyvtálmány összetételének javítására. ezzel első sorban a községekben tudták követni a változó olvasói, könyvtárhatszálalati szokásokat; a városok többségében új beruházások szükségesek a feltételek fejlesztéséhez. a mostani ötéves tervben megkezdődött a művelődési házak rekonstrukciója is, s ezeknél az intézményeknél is a városiak vannak nehezebb helyzetben: legtöbbjük alkalmatlan a kulturális ellátásra. az ujonnan épült iskolákat lakóterületi közművelődési feladatokkal is megbízzák, ám ezt a törekvést gátolja, hogy még nem szabályozott az oktatási és közművelődési pénzek közös kezelése.

a képviselő a továbbiakban felvetette: a munkás-művelődési tevékenység formális vonásainak megszüntetéséhez nagyobb segítséget kellene nyújtaniuk a művelődéseméleti kutatásoknak is. véleménye szerint a munka és a kultura valós viszonyait, egymásra hatását még nem sikerült megismertetni a közvéleménnyel, még a szakmai köztudattal sem. rámutatott: különösen fontos, hogy mininkább teret hódítsanak a közművelődés és az oktatás lehetőségeire egyaránt építő képzési formák, amelyek az egyéni törekvéseket is jobban figyelembe veszik, arra számítva, hogy az emberek a megnövekedett szabadidőt nemcsak szórakozásra, kikapcsolódásra akarják felhasználni, hétvégeken szervezett közhasznú tanfolyamokat, programokat kívánnak megvalósítani a megyében.

nagy pálné /zala m. 4. vk./ a zalaszentgróti 2-es számú

általános iskola tanára kifejtette: a közművelődés a maga tevékenységével és intézményfejlesztési törekvéseivel a megyében szükségképpen követte a városiasodás folyamatát. az így kialakult helyzetben két területen keletkeztek feszültségek a kulturális ellátottságban, a gyorsan növekvő városi lakótelepeken és az egyre fogyó lélekszámú falvakban. a gyors ipari felemelkedés a nagyarányú városiasodás, a községekben gazdasági és igazgatási integrációval párosult. a falusi iskolák tanulólétszáma pedig meredeken esett, ebben a helyzetben arra törekedtek: úgy fejlesszék a közművelődési intézményrendszert, hogy kialakítsák a város és vonzárkörzetének kulturális alközponti és helyi közművelődési intézményhálózatát.

/folyt.köv./

11.00 rj

-3-

bkk. 1. /az országgyűlés... 3. folyt./rj

ennek érdekében épült meg négy városi művelődési központ, s kialakítottak 12 iskolai és közművelődési alközpontot. ezért hozták létre - főként a kiürült egy-kéttérű iskolák átalakításával - a községekben a helyi közművelődési intézményeket, ezzel a programmal egyidőben a közművelődési szakemberek száma is gyorsan növekedett, a főhivatásuk száma például több mint 90 százalékkal.

a látványos, gyors fejlődésnek is megvoltak azonban a maga árnyoldalai, a kialakult nagy művelődési központok egyrészt megszokásból, másrészt közlekedési eszközök hiányában nehezen vállalták el a környék ellátásának feladatait. a lakótelepeken hiányoztak az intézmények is. a tanácsoknak a helyi, a községi intézmények kialakítására megvolt az erejük, de a felszerelésre már kevés pénz jutott, s így a kis költségvetésből fakadóan hiányosan működtek ezek az intézmények. a megye vezetői ezért határozatot hoztak, hogy a városi művelődési központoknak egy-egy járásról, a kulturális alközpontoknak pedig két-három tanács körzetéről kell gondoskodniuk. a könyvtár-szervezésben pedig járható utjának a tanácsok társulása nyomán létrehozott városi-járásai könyvtári ellátórendszerek bizonyultak.

a legnagyobb és legösszetettebb feladat a kisközségek kulturális ellátásának megszervezése. ezekben a helységekből a közművelődés fő terei, lehetőségei az egész települést összefogó és megmozgató, a helyi hagyományokra épülő programok, rendezvények lehetnek.

a kisebb zalai falvakban mindenképpen az iskola a közművelődés meghatározó intézménye, s ezért is szükséges az egységes oktatás-közművelődési felfogás kialakítása.

/folyt.köv./
11.10 rj

bkk. 1. / az országgyűlés... 4. folyt./rj

dési zoltánné /budapest, 7. vk./, a budapesti harisnyagyár minősítője felhívta a figyelmet arra, hogy a közművelődési határozat és a közművelődésről szóló törvény széles körben ismert ugyan, de a végrehajtást szolgáló helyi határozatokat sok esetben még a népművelőessel foglalkozó szakemberek sem ismerik.

a főváros iii. kerületének közművelődéséről szólva elmondta, hogy ezt a városrészt a nagyarányú lakásépítés, lakótelepek jellemzik. nincs azonban a kerületben korszerű, minden igényt kielégítő művelődési ház. ezen azonban nem isrátkoznak, hanem helyi erőfeszítésekkel, a lakosság összefogásával, kezdeményezéseivel igyekeznek pótolni hiányát. figyelmet érdemel például, hogy a modern, tiszteletes házakban több olyan, viszonylag nagy alapterületű helyiség van, amelyből klubot lehetne formálni, de sajnos, ezt ma még lehetetlenné teszik a szabadon futó közmű-vezetékek, csövek. érdemes lenne - mondotta - az új lakóépületek tervezésénél gondolni arra, hogy a „holt-területeket”, miként lehetne jobban hasznosítani.

kiemelte az iskolák jelentőségét a közművelődésben: a lakóterületi közművelődés bázisává válnak - mondotta. ez feltételezi azonban a jó együttműködést a körzeti pártszervezetekkel, a hazafias népfront körzeti bizottságaival. az általános iskolákban sok öntevékeny művészeti csoport, köztük énekkar, táncscsoport, irodalmi színpad, színjátszó kör működik. hatáskörük kiterjesztése a lakóterületre segíthet abban, hogy az érdeklődők a gyermekkortól a nyugdíjas korig folyamatosan résztvevői, szereplői legyenek az öntevékeny művészegyütteseknek. hasonló funkciójuk van - tette hozzá a képviselő - az üzemi együtteseknek is.

a beszámolóban az iskolák, a pedagógusok növekvő szerepét hangsúlyozó részével messzemenő egyetértését fejezte ki. ezért is szükséges a pedagógusképzésben a közművelődési ismeretek súlyának növelése, a pedagógusok politikai műveltségének széles körű, rendszeres „karbantartása”,

/folyt.köv./
11.20 rj

parlament

bkk. 1. / az országgyűlés... 5. folyt./rj

népművelők régi álmát tolmácsolva folytatta: jó lenne szeszmentes, ujságokkal, könyvekkel felszerelt irodalmi kávéházat létesíteni, rendszeres, nivós programokkal. eddig ez - mondta - a vendéglátóipar számára nem bizonyult kifizetődőnek, nem ártana egy-két italboltot ilyen jellegű szórakozóhelynek átalakítani. talán a kisvállalkozás meghozza a megoldást. végül arról szólt, hogy a szabad szombatok bevezetésével - a közművelődést illetően - sok gond és nagy felelősség hárul a vállalatokra. ezt felismerték a budapesti harisnyagyárban, s a vállalat gazdasági, politikai és társadalmi vezetői igyekeznek a gyár kapuján behozni a brigádoknak, a dolgozóknak a művelődés lehetőségét: kiállítások, irodalmi délutánok, aktuális politikai előadások, vitakörök rendezésével, kiváló előadókkal. az ilyen hagyományt ápolni és továbbfejleszteni kell.

kovács ibolya /bosod m. 1. vk./, a december 4. drótművek

esztergályosa elmondta: a vállalatvezetők zöme nemcsak elvben, hanem a gyakorlatban is segíti a munkások művelődését. a közép-szintű vezetők, a termelés közvetlen irányítói közül azonban némelyek jobbára csak a termeléssel foglalkoznak, pedig ők is tudják: a műveltség fejlesztése ma már éppen olyan követelmény, mint a szaktudás.

a munkahelyi művelődés szervezett kerete a szocialista brigádmozgalom, s számos brigád már nem látszateredményeket akar elérni, igyekszik ténylegesen gyarapítani tagjainak szellemi, erkölcsi értékeit. jó lenne, ha ez az igyekezet hatná át minden brigád tagjait, s az üzemi értelmiségi dolgozók tevékenyen közreműködnek mindenütt a brigádok művelődési életének gazdagításában.

a képviselő felhívta a figyelmet arra, hogy a fiatal dolgozók közül számosan nem végezték el az általános iskola nyolc osztályát, s nem mindannyian pótolják mulasztásukat, bár - tapasztalatai szerint - a vállalatok szorgalmazzák, segítik a továbbtanulást. az ezirányú kezdeményezések, erőfeszítések azonban nem mindig eredményesek. egy másik járható út: gondoskodni kell arról, hogy megakadályozzuk az általános iskolát el nem végzettek újratermelődését.

/folyt.köv./
11.30 rj

-6-

parlament

bkk.1./ az országgyűlés.....6.folyt./-a

szalai istvánné/vas m. 3.vk./ a szombathelyi lakás-

textil vállalat fonó és szövőgyárának szövőnöje saját vállalata eredményeit sorjázta annak bizonyítására, hogy a közművelődés az üzemek szerves feladatává vált. a gyárban adottak e munka tárgyi és személyi feltételei, minden gyáregységben kultúrterem, jól felszerelt klub, közművelődési és műszaki könyvtár működik. a vállalat központjában függetlenített népművelő, az üzemegységekben népművelő-könyvtáros szakemberek tevékenykednek, s a művelődési bizottságok széleskörű aktivahálózatának segítségével szervezik a művelődési programokat. működik táncsoport, irodalom-és filmbarátok köre, kézimunka-és fotószakkör. ám a vállalat természetesen csak a kulturális igények egy részét tudja hozzáértően, színvonalasan kielégíteni. ezért számítanak a közművelődési intézmények programjaiba is.

az egész megyében erősödött az a szemlélet, mely nagyra értékeli a közművelődés szerepét, az állami és gazdasági szervek, a tömegszervezetek és azok vezetői rendszeresen és igényesen foglalkoznak a kulturális, művelődési kérdésekkel.

a képviselő szövegéről szólott arról, hogy vas megyében példamutató társadalmi összefogással sikerül megvalósítani a szombathelyi képtárat. a megye lakói, gyárai, szocialista brigádjai üzeimi társadalmi munkával és anyagiakkal egyaránt segítik, hogy a képtár 1983. őszére felépüljön. a már megvalósult létesítmények között büszkén említette a megyei művelődési és ifjúsági központot, a felújított korszerű közművelődési centrummá vált sárvári várat, a körmenyi színháztermet, a számos községi klubkönyvtárat. az öröm mellett nem kis gond, hogy a falusi művelődési otthonok jelentős része rossz állapotban van, technikai felszereltsége is sok kívánni valót hagy maga után. bár a megyében dolgozó népművelők 75-80 százaléka szakképzett, közülük csak igen kevesen vállalják egy-egy falu, község, kulturális életének támogatását. e területeken kevés az ember, jelentős a fluktuáció, melyértholykor a község vezetői is felelősek, hiszen nem ritkán irreális célokat fogalmaznak meg és kérnek számon anélkül, hogy a feltételeket megteremtették hozzá.

a szombathelyi tanárképző főiskola figyelemre méltó kísérleteket folytat a népművelők oktatásában. összekapcsolták a tanár-és népművelőképzést. a közművelődés érdekeit jobban szolgáló szakpárosításokat hoztak létre, abból a meggyőződésükből kiindulva, hogy az oktatást és népművelést úgy lehet egymáshoz közelebb hozni, ha mindkettőt jól felkészült szakember gondozza az adott területen. mindaz azonban még nem változtat azon az akut gondon, hogy az iskola és a közművelődési intézmények általában nem szorosan együttműködve, hanem külön-külön tevékenykednek. /folyt.köv./
11.30/a

- 7 -

parlament

bkk.1./ az országgyűlés.....7.folyt./-a

csarnai zoltánné/ bp. 28.vk./, a budapesti konzervgyár elektronikai műszerésze

előbb a főváros egyik legnagyobb munkáskerülete, kőbánya közművelődési helyzetéről szólt, majd saját munkahelyének a munkásművelődésben elért eredményeit ismertette.

kőbányán - ahol a lakosság száma az utóbbi hét év alatt 70 000-ról 110 000-re nőtt az új lakótelepek megépítésével - túlnyomó többségben munkások élnek, s 45 százalékuk 30 éven aluli, a kerület 120 üzemébe az agglomerációs körzetből 25-30 ezren járnak be dolgozni, munkásszállásokon 6-7 ezren laknak. a kerületnek ezekre a jellemzőire tekintettel három fő vonulata van a helyi közművelődésnek: a munkásművelődés segítése, az ifjúság művelődési igényeinek felkeltése és a lakótelepek közművelődési ellátása, mindhárom tevékenységnek központjává vált a nagy társadalmi összefogással 1975-ben megépített pataky istván művelődési központ, amely a fővárosi közművelődés bázisintézménye is: módszertani segítséget nyújt az üzemek oktatási, közművelődési felelőseinek.

a budapesti konzervgyárban 1100 dolgozójának körülbelül a fele bejáró, ami sajátos feladatokat és módszereket tesz szükségessé. a politikai továbbképzés, a marxista oktatás, a szocialista hazafiságra nevelés, a közoktatás, a szakmai képzés, a különböző rétegek művelődési igényeinek kielégítése és a sportmozgalom fejlesztése jelenti a fő teendőket. 1981-ben a gyár dolgozói közül 600-an vettek részt politikai oktatásban, 35-en képezték tovább magukat esti és levelező tagozaton az állami oktatásban, 120-an végeztek el a vállalatnál szakmai tanfolyamokat. a tanulás mellett igen népszerű a gyár szakszervezeti könyvtára, amely a kerületi értékelés során évek óta kiváló minősítést kapott. 1978-ban elnyerték az „olvasó munkásért”, pályázat egyik budapesti különdíját.

/folyt.köv./
11.55/a

- 8 -

parlament

bkk.1./ az országgyűlés.....8.folyt./-a

mindig sok érdeklődőt vonzanak a gyárban a tit-előadások, író-olvasó találkozók, vetélkedők, kiállítások. egy adat a közönségszervezésről: tavaly 21 000 forintért vásároltak a dolgozók színházjegyet - igaz, nehezményezik, hogy a színvonalas sikerdarabokra szinte lehetetlen jegyet szerezni.

a vállalat politikai és társadalmi rendezvényeinek hagyományosan nagy a vonzereje, a dolgozók várják ezeket az eseményeket és szívesen vesznek részt. e téma kapcsán felhívta a képviselő a közönségszervezésről: tavaly 21 000 forintért vásároltak a dolgozók színházjegyet - igaz, nehezményezik, hogy a színvonalas sikerdarabokra szinte lehetetlen jegyet szerezni.

végül a közművelődést, a szép, de nem könnyű feladatokat vállalását és elvégzését töretlen lelkesedést kívánó ügynek mondta a képviselő. hozzátette: a közművelődési törvény megalkotása nagy lendületet adott a kulturális élet fejlődésének, társadalmi méretű változás azonban csak kitartó, hozzáértő munkával érhető el.

/folyt.köv./
12.00/a

- 9 -

bkk. 1./az országgyűlés.....9. folyt./-a

klenovics imre/somogy m. 7.vk./, az mszmp somogy

megyei bizottságának titkára is egyetértett azzal, hogy a közművelődési törvény végrehajtása mindinkább társadalmi ügy. a kultúra demokratizálódása örvendetes, azonban nem szabad figyelmen kívül hagyni a még tapasztalható kedvezőtlen tendenciákat. nem engedhető meg például, hogy az alapvető iskolák el nem végzése következtében újra termelődjön a relatív analfabétizmus, hogy nemzeti, kulturális, művészeti, zenei értékek elkallódjanak, hogy a közművelődési tevékenység nélkülözze az átgondoltságot, az elkötelezettséget és a folyamatosságot. a hátrányok csökkentése különösen ott nehéz, ahol azok egyéb kedvezőtlen körülményekhez kapcsolódnak.

az aprófalvi települések közművelődési gondjairól szólva rámutatott: a lakóhelyi hátrány legtöbbször művelődési hátrányt is jelent. volt például racionális magja annak az elképzelésnek, hogy a kistelepülések kulturális életét adott esetben a központi községből szervezzék, de sok helyen nem gondoltak a közlekedési lehetőségekre, a szakember-és anyagi ellátás helyzetére. ugyancsak gondot jelent, hogy a közművelődés - úgy tűnik - nem része a településfejlesztési terveknek, elképzeléseknek. a kistelepüléseken például a lakosság komoly anyagi erővel és társadalmi munkával is hozzájárul az infrastruktúra fejlesztéséhez; nem úgy a kulturát közvetítő intézmények létesítéséhez; azt nem is tartják idetartozónak.

a kistelepülések sorsát a jövőben is a termelésben való részvételük határozza meg. a mezőgazdasági termelés, a háztáji és kisegítő gazdaságok fontossága, az itt élők kulturális ellátásának szükségessége megköveteli, hogy újra átgondolják az aprófalvak sorsát, fejlesztésüket, a közművelődési munka feltételeinek megteremtését, javításának módszereit. meg kellene kezdeni a megüresedett iskolaépületek több feladatát is ellátó - közösségi intézménnyé alakítását. a kistelepülések művelődéséhez minél több szakembert kellene megnyerni, s emellett a művelt szakmunkásokban, érettségizett fiatalokban, tapasztalt tsz-tagokban is partnert kell keresni, azokat „csupán”, az olvasás szerepe, a közös éneklés öröme, a hagyomány őrzése képesít erre. az aprófalvak és a tanyák helyzetére a közművelődési törvény további végrehajtása és értékelése során sokkal több figyelmet kell fordítani.

/folyt.köv./
12.30/a

bkk. 1. /az országgyűlés ... 10. folyt./ rj

a képviselő ezután arról szólt, hogy a balaton partján hosszú ideig hiányoztak a kulturális szolgáltatások, az utóbbi öt évben azonban - ha nem is gyökeresen - változott a kép. nyári színházi sorozatok, tárlatok, koncertek, folklór-programok teszik vonzóbbá, érdekesebbé és értékesebbé a nyári üdülést. a balatoni intéző bizottság kulturális szakbizottságának segítségével összefogottabb, összehangoltabb lett a kulturális programok szervezése, gyarapodtak a közművelődési alkalmak, vonzóbbak, színesebbek, sokrétűbbek a művészeti események. mindezt veszélyezteteti, hogy új rendelkezésekkel e rendezvények radikális csökkentését írják elő. a kényszerű - és jogos - csökkentés mellett differenciáltabban kellene megfogalmazni, hogy melyek azok a területek, amelyeken érdekes és tartani kell az elért szintet. ezen a vidéken ugyanis nemcsak a növekvő állandó lakosság közművelődéséről, hanem többszáz ezer üdülő vendég kulturális programjairól is szó van.

káli ferenc /fejér m. 13. vk./, szakközépiskolai igazgató

is aláhozta: a közművelődési tevékenység alapintézménye az iskola, ezért szorgalmazta a közművelődési és oktatási intézmények együttműködését. az integráció főleg a kistelepüléseken, vagyis ott szükséges, ahol csupán egy-egy iskola, művelődési otthon, könyvtár van. a művelődési házak nagy termeiben előadásokat tarthatnak, a tanulók tornászhatnak, a klubkönyvtárakban tanulhatnak a tanulócsoporthoz, az iskolai helyiségeket pedig a művelődési céljaira használhatják, az iskolai könyvtárban őrzött könyveket a falu lakosai is kölcsönözhetik.

sajátos gond: a kistelepülések egyetlen népművelői állását nem szívesen töltik be képzett népművelők. fejér megyében például a tavaly meghirdetett 18 állásra mindössze egy jelentkező akadt. tapasztalataink szerint - mondotta a képviselő - a fiatalok azért nem foglalkoznak el ezeket az állásokat, mert félnek attól, hogy elszigetelődnek, magukra maradnak. s aggodalmuk több helyen indokolt, a közművelődés dolgozója ugyanis nem tartozik egyik munkaközösséghez sem. a pályázók joggal kérik: tegyék lehetővé, hogy a helyi iskola tantestületéhez tartozzanak, a pedagógiai képesítésük taníthassanak is az általános iskolában a képviselő úgy vélte: ha a kistelepülés közművelődési állását a helyi általános iskolához kapcsolják, az oktatás és a közművelődés kapcsolata szorosabb irányítása egységesebb lenne. a népművelő - a tantestület tagjaként - megkaphatná a pedagógusokat megillető kedvezményeket: a letelepítési segélyt, a lakásépítési kölcsönt, a vasuti igazolványt, többen vállalkoznának a kistelepülések közművelődésének szervezésére, irányítására is.

/folyt.köv./
12.35 rj

bkk.1./ az országgyűlés.....11.folyt./-a

több képviselő nem jelentkezett felszólalásra, így pozsgay imre művelődési miniszter válaszolt a vitában elhangzottakra.

a közművelődés ügyéhez méltó vitának, aktivitásnak voltunk tanúi - állapította meg. - a felszólalók mind egyike egyetértését fejezte ki a törvény végrehajtásáról szóló beszámolóval, támogatásáról biztosította a törvény megvalósítását, s fontos, nemegyszer kritikus észrevételekkel hívta fel a figyelmet azokra a tennivalókra, amelyek a művelődési tárcára, s egész társadalmunkra várnak a közművelődés fejlesztésében. a miniszter külön kiemelte a közvetlenül a munkások véleményét tolmácsoló felszólalásokat, hangsúlyozva: az elhangzott vélemények, tapasztalatok némileg módosították azt a nézetet, hogy a szemléletváltozás nem terjedt túl az intézmények, az értelmiség, a pártmunkások körén. e felszólalásokból ugyanis kitűnt: a szemléletváltozás elérte a szakképzett és igényesen, felelősséggel dolgozó munkások nagy részét is.

a továbbiakban elmondotta: egyetlen, a vitában elhangzott észrevétel, javaslat, kritikai megjegyzés sem marad válasz nélkül, erre az is biztosíték, hogy a kormány ellenőrzi a művelődési minisztérium e területen végzett munkáját. a tanácskozáson szóba került legfontosabb témakörök közül elsőként a kultúra demokratizálódásának folyamatáról szólt. - jó lenne, ha a,, szellemi földosztás,, nem lenne visszafordítható, fogalmazta meg az egyik képviselő, s egyetértőleg kell csatlakoznunk kívánságához: az igazi előrelépés, cselekvés az lesz, ha a művelődés demokratizálása tovább folytatódik, olyan társadalmi rétegek, csoportok kerülnek be ebbe az áramlatba, amelyek eddig - elsősorban történelmi okokból - távolmaradtak attól. miként a vitából is kitűnt, a közművelődés elsőrendű társadalmi, politikai kérdés, így ügyének előbbre vitelében a társadalmi kötelesség és felelősség is közös, ami természetesen nem kisebbíti a művelődési tárca feladatait, felelősségét.

/folyt.köv./
13.55/a

- 12 -

bkk.1./ az országgyűlés.....12.folyt./-a

az ötnapos munka-és tanítási hét bevezetésével összefüggő problémákról szólva egyetértett azzal az aggodalommal, amely király istván képviselő felszólalásában fogalmazódott meg: a megnövekedett szabadidő,, szabadidőbetegséget,, is okozhat, ha kellő kultúra híján nem tudnak vele mit kezdeni az emberek. - azért dolgozunk - mondta pozsgay imre -, hogy a több szabadidő ne,, beteggé,, hanem gazdagabbá tegyen valamennyiünket. hozzátette: az emberek magatartása a munkaidőben és azon túl szorosan összefügg. tehát, ha rend van, becsületes, tisztességes munka folyik a vállalatoknál, intézményekben, ez olyan környezetet teremt, nevelő hatással jár, amely a szabadidő eltöltésében is igényessé teszi, formálja a személyiséget. az egészséges, a társadalmat fenntartó magyar családokra építjük közművelődési programunkat, s ebből az alapállásból figyelünk a bajokra is, keressük az orvoslásukhoz szükséges módszereket, intézkedéseket.

az iskola és a közművelődés együttműködésének fontosságát hangsúlyozó képviselői véleményekre reagálva leszögezte: nem újabb terheket kell az oktatás vállára tenni, hiszen van elég feladatuk az iskoláknak. a kapcsolat lényege az: abban az országban van jó közművelődés, ahol jó az iskola. a saját tennivalóit kell tehát teljesítenie, alapműveltséget adva, kialakítva az emberekben a művelődés iránti igényeket. elsősorban ilyen nézőpontból kell vizsgálni a pedagógusok közművelődési szerepét is, ugyanakkor nem szorítva be tevékenységüket az iskola falai közé. - közéleti részvételükre, a nagyobb közösség érdekében végzett értelmiségi munkájukra is számítunk - mondotta.

/folyt.köv./
14.00/a

- 13 -

parlament

bkk. 1. / az országgyűlés... 13. folyt./rj

a munkahelyi művelődéssel kapcsolatban a miniszter osztotta azokat a képviselői véleményeket, hogy a munkahely, a vállalat, a szövetkezet nemcsak a termelés színtere, hanem társadalmi intézmény is. itt azonban - emelte ki - semmit nem akarunk összekeverni. az elsődleges és legfontosabb feladata egy vállalatnak, hogy eredményesen dolgozzon, a termelésben ráháruló feladatokat teljesítse. nem akadályként, nem a termelési folyamat megakasztói-ként akarunk a termelés világához kapcsolódni, hanem olyan művelődési környezetet és intézményes légkört kívánunk teremteni, amelyben a messzetelektől, előrelátó vállalati, szövetkezeti vezetők önmaguktól jönnek rá, hogy mit jelent a művelődés, és ennek munkahelyi feltételeiért tesznek is valamit. tehát nem a munkát akarjuk összekeverni a művelődéssel, hanem a műveltséget a munka feltételének tartjuk. ez tünt ki a vitából is.

ami a kistelepülések közművelődési, iskolai ellátását illeti: itt talán valóban újra kellene gondolni a korábbi terveket. erre felhatalmazást adnak a xii. kongresszus határozatai, a kormány részéről pedig a vi. ötéves terv irányelvei. azt szeretnénk, ha a kistelepülés otthona és nem kolóniája lenne az ott lakó embereknek. otthonná pedig intézmények nélkül nem lehet változtatni egyetlen környezetet sem a mai világban, ezért legalább az iskolára vigyáznunk kell - ott, és amennyiben az ésszerűség keretei lehetővé teszik. természetesen mindez egy átfogó településfejlesztési tervbe, a települések lakosságmegetartó programjába illeszkedik.

a szakemberellátás kérdéseit itt-ott kritikusan, kéréseket is megfogalmazva tették szóvá a képviselők. ki a szakember a közművelődésben? itt e fogalom talán nem szűkíthető le a szakképzett népművelőre, szakember minden művelt ember, aki ember-társaival tud bánni, aki embertársainak tudást, ismeretet és -talán még lelkesedést is tud átadni. megértve a szakképzéssel szemben támasztott újabb követelményeket, a képviselők javaslatait, hozzászólásait - mondta pozsgay imre - őszintén újra gondolva, megvizsgáljuk, hogy mit tehetnénk a jobb szakemberellátásért, a népművelők, a közművelődésben dolgozók ideológiai, politikai képzéséért. tekintetben a megyékkal, a helyi szervezetekkel együttműködésben akarunk cselekedni, megvizsgáljuk a képzés és továbbképzés feltételeit, fejlesztési lehetőségeit.

/folyt.köv./
14.25 rj

-14-

parlament

bkk. 1./ az országgyűlés.....14. folyt./-a

ami pedig a közművelődési pályára készülők vagy felvettek képesség-, vagy elhivatottság-vizsgálatát illeti, bizonyára ennek is eljön majd az ideje. de ma még, amikor nagyon sok pedagógiai, népművelési képzést nyújtó intézményünkbe nem tolonganak a jelentkezők, a válogatás ilyen szempontjait emlegetni illuzórikus dolog. figyelembe kell venni, hogy milyen a társadalmi készítés, igyekezet erre a pályára, milyenek e pálya feltételei, az életkörülmények, a pálya egész helyzete.

a nemzet reprezentatív, nagy kulturális intézményeinek óriási szerepük van a társadalmi, kulturális közgondolkodásban - mondotta ezután a miniszter. itt példaként említette a nemzeti muzeumot, a nemzeti galériát, az operát, a széchenyi könyvtárat, a nemzeti színházat. ezek munkáját becsüljük, ám közülük egyik-másik manapság nagy gondokkal küzd. úgy hiszem - mondta -, hogy az irányítás közreműködésével urrá lesznek gondjaikon és betöltik azt a szerepet, amit a kultúra képviselőiben be kell tölteniük. ugyanez áll a tömegkommunikációs eszközökre is. ami új intézmények létesítését illeti, szeretnénk közmegegyezésre jutni tekintetben, hogy aki új intézményeket akar, az vállaljon több felelősséget is ezeknek fenntartásában és működésében.

az állami felelősség és a kezdeményezés egymáshoz való viszonyáról - amit szintén többen érintettek a vitában -, a miniszter egyebek között kifejtette: az állami támogatás nem gyámkodás, hanem az értékek védelmét célozza. például azért, hogy ne a ponyva, hanem az értékes könyvek kiadása növekedjen. hivatkozott kulturális politikánk lényegére, amely - mint mondta - minden más társadalmi rendszer kulturális céljaitól is megkülönbözteti ezt a politikát: itt nem csupán az igények kielégítését szolgálja a kulturális politika, hanem szükségletek keltése, felébresztése is a célja. ez nem zárja ki a kezdeményező képességet, az állami szervek bürokratizmusát viszont agyonütheti a kezdeményezést.

/folyt.köv./
14.20/a

- 15 -

p a r l a m n e n t

bkk.1./ az országgyűlés.....15. folyt./-a

a felügyelet témakörében - a többszektorúságra utalva - az ágazati felelősség elvét hangsúlyozta. nem kívánjuk egységes felügyelet alá helyezni - az állami irányítás elvét megtartva - a közművelődési intézményrendszert. bízunk abban, hogy a különböző szervezetek által fenntartott kulturális intézmények az egész társadalom, az egész lakosság kulturális szolgáltatásait is vállalják, s lehetséges az ésszerű együttműködés. erre már történtek és a jövőben is lesznek intézkedések.

befejezésül pozsgay imre kérte, hogy az országgyűlés fogadja el beszámolóját.

határozathozatal következett: az országgyűlés a művelődésügyi miniszternek az 1976. évi v. törvény végrehajtásáról szóló beszámolóját, valamint a felszólalásokra adott válaszát jóváhagyólag tudomásul vette.

végül képviselői interpelláció következett. bánáti gézáné./pest m.21.vk./, a biatorbágyi 2.sz. általános iskola tanára ábrahám kálmán építésügyi és városfejlesztési miniszterhez és gonda györgy államtitkárhoz, az országos környezet és természetvédelmi hivatal elnökéhez interpellált. elmondta: a választókerzetébe tartozó zsámbék lakossága a sajtóból szerzett tudomást arról, hogy a község területén veszélyes hulladékok tárolására alkalmas lerakóhelyet szándékoznak kialakítani. az itt lakók szerint ez a megoldás veszélyezteti annak a törpevizmünek a működését, amelynek megvalósításában ők maguk is részt vettek. a tervezett lerakóhely közelében halad majd a környező települések vízellátását megoldó bicskei regionális vízmű tervezett vezetéke. a zsámbéki medence és környéke nagy tömegeket vonzó, kedvelt kirándulóhely is. mindezek ismeretében a képviselő arra kérte a minisztert és az államtitkárt, vizsgálják meg, indokolt-e az itt élők aggodalma.
/folyt.köv./
14.28/a

- 16 -

li

p a r l a m e n t

bkk.1./az országgyűlés.....16. folyt./-a

az interpellációra ábrahám kálmán válaszolt, a minisztérium, valamint az országos környezet-és természetvédelmi hivatal közös véleményét tolmácsolva. kifejtette: magyarországon évente mintegy huszmillió tonna hulladék keletkezik, melyből 5-6 millió tonna minősíthető veszélyesnek. sajnos, ez a mennyiség állandóan növekszik. elhelyezéséről folyamatosan kell gondoskodni, ezt szolgálná az esetleg zsámbékon létesítendő lerakóhely is. megvalósításához azonban még számos vizsgálatot kell elvégezni, hogy a telep a geológiai, geofizikai, hidrológiai, közegészségügyi, területrendezési feltételeknek megfeleljen. alapvető követelmény például: a veszélyes hulladékokat csak olyan területen lehet elhelyezni, ahol 90 méter vastag, összefüggő agyagréteg,, szigetel,, hogy semmiféle károsodást ne szenvedjen a föld, a víz. nem elhanyagolható szempont: a lerakóhelynek közel kell lennie ahhoz a területhez, üzemhez, gyárhoz, ahol a veszélyes hulladék keletkezik.

mindezek figyelembe vételével az országos környezet-és természetvédelmi hivatal, az építésügyi és városfejlesztési minisztérium alternatív javaslatokat dolgoz ki az állami tervbizottság számára: hol, milyen körülmények között létesítsék a veszélyes hulladékokat tároló telepeket. döntés még nincs a zsámbéki ügyben, és addig nem is lesz, amíg minden esetleges veszélygócot fel nem derítenek. a végleges döntéshozatal előtt természetesen egyeztetik az elképzeléseket nemcsak a pest megyei és a zsámbéki illetékesekkel, hanem valamennyi olyan terület,, gazdájával,, ahol hulladék lerakóhely létesül.

az interpelláló képviselő - ismételten kérve, hogy a lerakóhelyet valamennyi szakmai szempont figyelembe vételével, a lakóterülettől távol alakítsák ki - a miniszter tájékoztatóját elfogadta. a választ az országgyűlés egyhangúlag tudomásul vette.

ezzel az országgyűlés tavaszi ülésszaka - amelynek második napján felváltva elnökölt apró antal és cservenka ferencné - befejezte munkáját.

x x x

/folyt.köv./
14.35/a

- 17 -

li

parlament

bkk. 1. / az országgyűlés... 17. folyt./rj

az országgyűlés tavaszi ülészsaka második - pénteki - napjának programja dióhéjban.

a művelődési miniszter beszámolója feletti vita folytatásaként felszólalt

gyulavári pál /békés m. 1. vk./, a békés megyei tanács elnöke
nagy pálné /zala m. 4. vk./, a zalaszentgróti 2. sz. általános iskola tanára;
dési zoltánné /budapest, 7. vk./, a budapesti harisnyagyár minősítője;
kovács ibolya /borsod m. 1. vk./, a december 4. drótművek esztergályosa;
szalai istvánné /vas m. 3. vk./, a latex fonó- és szövőgyár szövőnöje;
csarnai zoltánné/budapest, 28. vk./, a budapesti konzervgyár elektronikai műszerésze;
klenovics imre /somogy m. 7. vk./, az mszmp somogy megyei bizottságának titkára és
káli ferenc /fejér m. 13. vk./szakközépiskolai igazgató.

pozsgay imre művelődési miniszter válaszolt, majd meghatározható zatal következett.

ezután interpelláció következett. bánáti gézáné /pest m. 21. vk/ a biatorbágyi 2. számú általános iskola tanára interpellált a zsámbék térségében veszélyes hulladék lerakó-telep kijelölése tárgyában.

ábrahám kálmán építésügyi és városfejlesztési miniszter válaszolt az interpellációra, ezután bezárták az ülészsakat.

x x x

a tavaszi ülészsak pénteki eseményeit tudósították:
andai györgyi,
császár tiber,
kárpáti miklós,
molnár erzsébet és
tóth ferenc.

x x x

/folyt.köv./
14.40 rj

-18-

parlament

bkk. 1. / az országgyűlés... 18. folyt./rj

a szerkesztőségek figyelmébe!

a bkk. 1. / az országgyűlés../ hirre javítások:

a 3. folyt. 2. bek. alulról 2-3. sorában a szöveg:
...pedig járható utnak a tanácsok...

az 5. folyt. 1. bek. 1. sorában a szöveg:

...régí álmát tolmácsolva felvetette: jó lenne...

a 7. folyt. 2. bek. 4-5. sorában a szöveg:

..üzemébe az agglomerációs övezetből 25-30 ezren...

a 10. folyt. 3. bek. alulról a 4-5. sorában:

...szorosabb, irányítása egységesebb lenne. ha a népművelő..

/mti/

-.-

- v é g e -

15.15 rj

-19-

sb0057 4 800 mtib2047

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /1. rész/

1982. március 26.

- sb0001 megkezdődött a téli fagykarak
- sb0002 vágóhidexport
- sb0003 lothár és lotti
- sb0004 újabb lakás, áruház érden
- sb0005 magyar filmek a nagyvilágban
- sb0006 nevelési központ pecsett
- sb0007 a kilencszáz éves fonyód
- sb0008 költöznek a pontyok
- sb0009 bizánci stilusu kaktusz
- sb0010 erdészeti gépjavitóüzem lentiben
- sb0011 tengeri olajbányászathoz...
- sb0012 hízógyár mezőfalván
- sb0013 személyi és szervezeti ...
- sb0014 a magyar állategészségügyi
- sb0015 nyári mezőgazdasági gépellátás
- sb0016 halált okozó avartűz
- sb0017 vasárnap óraigaazítás: ...
- sb0018 tiltakozás
- sb0019 jékely zoltán temetése
- sb0020 javítják a kisközségek áruellátását
- sb0021 elektróda exportra
- sb0022 népművészeti kiállítás a váci ...
- sb0023 időjárásjelentés
- sb0024 emlékezés thurzó gábor
- sb0025 vállalatsszervezési tanácskozás
- sb0026 ülést tartott a kneb / 1 rész/
- sb0027 ülést tartott az elnöki tanács
- sb0028 magyar-osztrák vízügyi ...
- sb0029 ülést tartott a kneb /2. rész/
- sb0030 daloló ifjuság napja
- sb0031 orvostudományi ülés pecsett
- sb0032 új élmiszeráruház szegeden
- sb0033 tsz-üdülő zárszámadás
- sb0034 bolgár környezetvédelmi
- sb0035 magyar-román vízügyi
- sb0036 magyar-lengyel baráti
- sb0037 pályázat külföldi ösztöndijas
- sb0038 tanácskozás a bányászok
- sb0039 elhunyt molnár mátyás
- sb0040 budapesti tavaszi fesztivál /1/

/folyt/

21.20 260382 1379

Gy

.-.

bel

- 42 -

1982.03.26.

sb0058 4 180 mtib2048

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /2.rész/

sb0041 móríc zsigmond ir. ösztöndíj
sb0042 tűz a juhodályban
sb0043 idegenforgalmi világszervezet
sb0044 végső bucsu dr. jóboru magdától
sb0045 befejeződött a kgst országok
sb0046 kitüntették jankovich nándort
sb0047 halálos balesetek
sb0048 nem várnak tovább a vetéssel
sb0049 színházi bemutatók /1./
sb0050 színházi bemutatók /2./
sb0051 a vegytek technikai épületének
sb0052 időjárásjelentés
sb0053 budapesti tavaszi fesztivál /2./
sb0054 budapesti tavaszi fesztivál /3./
sb0055 tűz a győri színházban
sb0056 kiidőlt a tornaterem fala
sb0057 tartalomjegyzék /1./
sb0058 tartalomjegyzék /2./

készült az mti belpolitikai főszerkesztőségében

főszerkesztő: pásztor jános

szerkesztették: izsák erika
halasi györgy

- v é g e -

21.25 260382 0843

Győ

--

M.T.I.

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

00.008/x

Belföldi hírek

budapest, 1982. március 27.

bel.

s z o m b a t

sb0001 4 130 mtib1001

az „ötnapos,, negyedéve a fővárosban /1.rész/

1982. március 27. - az ötnapos munkahét bevezetése a fővárosban különösebb feszültséget, megoldhatatlan feladatot vagy gondot nem okozott. a „menet közben,, előfordult zavarokat idejében elhárították - tájékoztatta pénzes jános, a fővárosi tanács elnökhelyettese, az ötnapos munkahéttel kapcsolatos tennivalók szervezésére, egyeztetésére létrehozott fővárosi koordinációs bizottság elnöke andai györgyöt, az mti munkatársát.

budapesten már 1981. július elsején 55, többségében ipari üzem - mintegy 77 ezren dolgoznak ezekben - „átállt,, az új munkarendre. a főváros 1 millió 160 ezer dolgozója közül az idén március 1-ig már 1 millió 95 ezren működtek e rend szerint. március 1-től ötnapos a munkahét többek között a budapesti harisnyagyárban, április 1-től pedig a fővárosi közterület-fenntartó vállalat több mint 3.500 szakembere is e munkarendben tevékenykedik.

a munkáltatók mintegy 80 százaléka a munkaközi szünetet, az ebéidőt a minimális 20 percben határozta meg. a többieknél főleg azért hosszabb ez az idő, mert étkezésre csak a telephelytől távol van lehetőség. a vállalatok szigorúan ellenőrzik az ebéidő betartását. a folyamatos és a három műszakban foglalkoztatott munkaidejét általában 40 órára csökkentették, a két műszakosok 40, illetve 42 órát dolgoznak. a szabadnapokat többnyire szombaton adják ki, kivéve a folyamatos munkarendben, a kereskedelemben dolgozókat, a tmk-sokat, az üzemfenntartókat, az anyag- és áruszállításban